

Kronika obce Dětmarovice

okres Karviná

Rok 1995

Obsah kroniky obce - rok 1995:

A: TITULNÍ LIST ROKU	1/95
B: OBSAH ROČNÍHO ZÁPISU	2/95
C: ÚVOD	4/95
➤ Historie kronik v obci	5/95
▪ Přehled kronikářů obce	6/95
➤ Obsah 1. dílu kroniky obce	7/95
➤ Obsah 2. dílu kroniky obce	9/95
➤ Obsah 3. dílu kroniky obce	18/95
D: ROČNÍ ZÁPIS	
<i>Politický a veřejný život:</i>	26/95
➤ Z činnosti Obecní rady	27/95
➤ Z činnosti Obecního zastupitelstva	27/95
<i>Ze života obce:</i>	31/95
➤ Program rozvoje obce na rok 1995	31/95
➤ Rozpočtová opatření	32/95
➤ Rozbor hospodaření obce za rok 1995	33/95
➤ Investiční výdaje	34/95
➤ Neinvestiční výdaje	35/95
➤ Příspěvky organizacím, akcie	35/95
➤ Přehled o plynofikaci obce (tabulková část)	36/95
➤ Průběh plynofikace v obci v letech 1991-95	37/95
➤ Rekonstrukce místního rozhlasu	38/90
➤ Sociální fond	39/95
➤ Odborová organizace u Obecního úřadu	39/95
<i>Služby, obchod, podnikání:</i>	40/95
➤ Plnění rozpočtu Obecních služeb za rok 1995	41/95
➤ Novinky v podnikatelské sféře	42/95
➤ Meta	42/95
<i>Obyvatelstvo, péče o obyvatelstvo:</i>	43/95
➤ Přehled základních údajů o obci v letech 1994-95	43/95
➤ Zlatou svatbu oslavili	44/95
➤ Diamantovou svatbu oslavili	44/95
➤ Odešli z našich řad	44/95
➤ Nový dům s pečovatelskou službou	45/95

<i>Kultura, církve, náboženství:</i>	47/95
➤ Kulturní akce v roce 1995	48/95
➤ Osvětová beseda v letech 1993-95 (tabulková část)	50/95
➤ Plnění rozpočtu Osvětové besedy za rok 1995	51/95
➤ Zrušení Osvětové besedy	52/95
▪ Trocha historie, vedoucí OB	52/95
▪ Jak probíhala likvidace	53/95
▪ Pracovníci OB	54/95
▪ Údržba budovy Dělnický dům	55/95
▪ Zajišťování kulturních a společenských akcí	56/95
▪ Kursy hudební výchovy, kroužek výpočetní techniky	58/95
▪ Hudební skupiny, činnost divadelního souboru	59/95
▪ Kino Hvězda	61/95
▪ Restaurační část DD, pronájmy místností	62/95
▪ Další budovy pod správou OB	63/95
➤ Zájezdová činnost v letech 1990-95	64/95
➤ Vysvěcení nových zvonů	67/95
➤ 70. výročí založení sboru CASD	68/95
 <i>Školství:</i>	 69/95
➤ Přehled o počtech tříd a žáků	69/95
➤ Žáci se učí poznávat přírodu	70/95
➤ Turnaj ve starbalu	71/95
➤ Ekologická soutěž ke Dni Země	71/95
➤ Dětský den	71/95
 <i>Sport, zájmové a společenské organizace:</i>	 72/95
➤ SK – postup do vyšší soutěže	73/95
➤ Činnosti TJ Sokol v roce 1995	74/95
➤ Z činnosti Ochránců přírody	76/95
➤ Z činnosti ZO českých chovatelů	76/95
➤ Z činnosti Sboru dobrovolných hasičů	77/95
 <i>Závěr:</i>	 78/95
➤ Stručné zhodnocení roku 1995	78/95
 E: Z HISTORIE OBCE	 79/95
➤ Čp. 670 – „Třetí prodejna“	80/95
 F: SEZNAM PŘÍLOH	
➤ Fotodokumentace	81/95
➤ Jiné materiály	81/95
➤ Mimořádné materiály	81/95
 G: POZNÁMKY	 82/95

Úvod

Již v roce 1920 samostatná Československá republika uložila zákonem č. 80/1920 Sb. vést obecní pamětní knihu v každé politické obci v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Tento zákon o obecních pamětních knihách je platný dodnes. K provádění tohoto zákona bylo postupně vydáno několik vládních nařízení. Jako účel psaní místních kronik bylo uvedeno uchování místních dějin pro poučení budoucích pokolení. Události měly být zapisovány v časové posloupnosti a měly výstižně zobrazovat obec po stránce hospodářské, populační, sociální, veřejně zdravotnické, kulturní, lidopisné a náboženské. Byl zdůrazňován požadavek pravdivosti a věrnosti při psaní kroniky, nad čímž měla dohlížet ustanovená letopisecká komise.

Historie kronik v obci

1. díl:

Pamětní kniha obce byla založena 15.12. 1922 starostou obce Josefem Nebrojem¹, který byl dne 2. září 1921 ustanoven usnesením správní komise prvním kronikářem naší obce. Pan Josef Nebroj napsal úvodní list a kapitolu označenou jako „Úvod“ o počtu 7 stran. Poté následuje sedm stran textu neznámého autora a dále 175 stran rukopisu kronikáře Karla Russiny² zvoleného obecním zastupitelstvem.

Tato kniha o rozměru 22 x 35 cm je svázaná v modrých deskách, je psána ručně inkoustem, obsahuje 193 popsaných stran a zachycuje především nejdůležitější historické události ze života obce z doby dávno minulé a z doby prvních tří desetiletí dvacátého století. Je uložena ve Státním okresním archivu v Karviné.

2. díl:

V roce 1951 po vydání nového zákona, ze kterého rovněž vyplývá povinnost obcí vést obecní kroniku, jmenovala rada obce obecním kronikářem pana Teofila Šotka³. Ten zavedl 6.3.1951 „Kroniku obce Dětmarovice“.

Protože v době druhé světové války se žádné záznamy o dění v obci nevedly, snažil se nově jmenovaný kronikář zachytit válečné období na základě svých poznatků a zkušeností či vzpomínek pamětníků v tomto 2. díle. Tento díl samozřejmě zachycuje aktuální roční zápisy od roku 1951 do roku 1975.

V době nemoci pana Šotka byl v roce 1965 jmenován kronikářem obce pan Josef Bednář⁴, který vedl kroniku do své smrti v roce 1971. Poté byl ustanoven kronikářem opět pan Teofil Šotek.

Druhý díl kroniky obce Dětmarovice obsahuje 602 stran, je svázan v hnědých kožených deskách o rozměru 30 x 40 cm, je psán převážně tuší na ručním papíře a je bohatě ilustrován.

3. díl:

Obsahuje zápisy z let 1976 – 1994. Má 490 stran svázaných v černých kožených deskách o stejném rozměru jako díl předcházející, t. j. 30 x 40 cm. Rovněž tento díl je psán tuší na ručním papíře a bohatě ilustrován.

V roce 1992 byl jmenován obecní radou novým kronikářem pan Rudolf Jurecek⁵. Ten však za 5 let svého působení napsal pouze 12 stran textu za rok 1991 - 92 a kronika tak vlastně nebyla soustavně vedena.

Začátkem roku 1997 jmenovala obecní rada s účinností od 1.2.1997 novou kronikářkou obce mne Dagmar Šnapkovou⁶. Díky tomu, že jsem téměř 15 let pracovala jako vedoucí místní Osvětové besedy a tedy jsem měla slušný přehled o společenském a kulturním životě v Dětmarovicích, snažila jsem se dodatečně popsat dění v obci za období, které nebylo v kronice zachyceno. V některých případech jsem se vracela až do roku 1989.

Třetí díl kroniky je ukončen rokem 1994. Na jeho konci jsou uvedeny opravy a doplnění k textům, u kterých jsem zjistila, že jsou chybné či nepřesné.

4. díl:

Ten máte právě v ruce. Na přání starosty obce Ing. Lumíra Mžíka, který je velkým fandou počítačové techniky, jsem kroniku naší obce začala psát na počítači.

Na obecním úřadu nad kronikou dohlíží tajemnice Obecního úřadu paní Ing. Ilona Petráková.

)¹ **Josef Nebroj** se narodil v roce 1868 v Dětmarovicích. Jeho prvním učitelem byl vynikající učitel a výborný varhaník Ferdinand Sadílek. Josef Nebroj byl rolníkem a hostinským na čp. 24 zděděným po otci Františkovi. Od roku 1903 až do roku 1924 stál v čele obce jako starosta. Kronikář Karel Russina v Pamětní knize obce o něm píše: „Byl to muž rázný a prozíravý. O jeho předcích je v dějinách obce častá zmínka – byli zbožní a pro kostel obětaví. Josef Nebroj svými styky s úřady mnoho obci prospěl a svým otevřeným češtvím dal mnohým dobrý příklad. Jeho starostování v naší obci v nebezpečných letech prvního desetiletí 20. století velmi prospělo.“

)² **Karel Russina** se narodil 8.9.1900 ve Skalici v okrese Frýdek – Místek jako syn Karla a Marie Russinových. Působil jako řídící učitel na zdejší základní škole. Angažoval se také ve veřejném životě. Kromě toho, že vedl obecní kroniku, také aktivně působil v Sokolu, kde vykonával funkci starosty. V době druhé světové války se v obci nezdržoval, do Dětmarovic se vrátil krátce po jejím ukončení. Do obce se znovu přihlásil 30.8.1945 na čp. 22 (tj. budova školy u kostela), když přišel opět ze Skalice. S manželkou Ludmilou (*16.1.1898 v Moravské Ostravě) měli dceru Květoslavu (*1926) a syna Karla (*1931). Po únorovém puči v roce 1948 musel opustit funkci starosty Sokola. Poté se dne 17.11.1948 z obce definitivně odhlásil a odstěhoval se společně s celou rodinou do Karviné – Starého Města.

)³ **Teofil Šotek** (1908-1993). Stručné údaje o jeho osobě na 7. straně 2. dílu a krátký životopis na 466. straně 3. dílu.

)⁴ **Josef Bednář** pocházel z Dolní Lutyně, kde se narodil 19.9.1907. Žil v Dětmarovicích v domě čp. 10. Jeho bratr - Leo Bednář – byl klempíř a byl v obci známější. Josef Bednář byl ženatý s Žofíí rozenou Ochmanovou, která zemřela mladá ve věku necelých 43 let. Od roku 1954 byl vdovcem. S manželkou měli jediného syna Vojtěcha, který doposud žije. Josef Bednář byl železničním zaměstnancem. Zemřel 10.7.1971. Nečekaná smrt nuceně přerušila jeho plodnou kronikářskou práci. Záznamy v kronice z pera Josefa Bednáře jsou velmi zajímavé a cenné. Některé jeho práce byly v sedmdesátých letech publikovány ve „Studii o Těšínsku“.

)⁵ **Rudolf Jureczek** (*6.11.1935). Stručné údaje o jeho osobě na 486. str. 3. dílu.

)⁶ **Dagmar Šnapková** (*8.1.1951). Životopis uveden v Kronice obce za rok 1997.

První díl kroniky obce Dětmárovice obsahuje tyto záznamy:

<i>Téma:</i>	<i>Strana:</i>
Úvod (J. Nebroj)	1
Úvod (neznámý autor)	9
Oprava kostela, 1. světová válka, vpád Poláků	10
Název obce, její poloha	18
Obydlí, počet domů, náves	19
Způsob staveb, nejvyšší místa v obci	20
Vliv polohy obce na větry a počasí	21
Průměrné srážky a teploty, vodstvo, potoky	22
Olše, rybníky, ryby	23
Půda, výnos půdy, chov dobytka	24
Včelařství, pěstování hospodářských plodin, ovocnářství	25
Stromoví, květena, zvířena	26
Výměra obce, díly katastru, přiděl půdy obci	27
Příslušnost obce k okresu, sčítání obyvatel	28
Poměr Čechů a Poláků, stěhování, padlí ve válce, hustota zalidnění	29
Náboženství, nářečí, národnostní a náboženská poloha obce	30
Orlová – středisko české, popoľšťování, kroj	31
Populace, strava, odpust, zvyky	32
Zaměstnání, osídlení Zálesí	33
Platy občanů, řemesla a živnosti	34
Zaměstnanci, obecní nemovitosti, „Špitálek“	35
Lékař, nemoci	36
Školy, obecní knihovna	37
Dějiny školy u kostela	38
První škola v Dětmárovicích	39
Němčina ve škole, zima 1899-1900	43
Pětitřídka, šestitřídka, Ferdinand Sadílek	44
Ostatní učitelé	45
Dějiny školy v Koukolné	48
Učitelé na škole v Koukolné	52
Majetkové poměry občanů	53
Spořitelní a záloženský spolek	54
Spolky, Matice osvěty lidové	55
Národnostní poměry obcí na Těšínsku	56
Odbor Matice osvěty lidové v Dětmárovicích	60
Zřízení mateřské školy	61
Kino Lucerna, místní osvětová komise	62
Lípy svobody	63
---	64- 70
Obecní úřad, obecní výbory, funkcionáři (od r. 1879)	71
Starosta Josef Nebroj, volby v roce 1924	74
Volba starosty 1924, starosta Josef Ligočký	75
Soukromá polská škola	76

<i>Téma:</i>	<i>Strana:</i>
Obecní kancelář	77
Otevření radnice	78
Pomocné síly - tajemníci, majetek obce, obecní přirážky a dávky, daně	79
Prodej obecního hostince	80
Stavba hasičské zbrojírny, regulace Olše	81
Pomník padlým v 1. světové válce, obecní volby 1928 - 29	82
Místní školní rada	84
Komunikace, obecní cesty, doprava	86
První autobus v obci, železniční doprava, pošta, telefon	87
Dějiny fary a farnosti	88
Dějiny farního kostela	95
Farní budova	117
Doba 1. světové války, rok 1918 – 1919	118
Rok 1920, sbírka na obnovu kostela	120
Kaplaní	121
Kostelní zvony – zničení starých, nové	122
Kostelní výbor	124
Nejdůležitější události 1900 - 1918	126
Volby 1901	126
Povodeň 1902, volba starosty J. Nebroje (1903), léto 1904	127
Privátní polská škola	128
Volby 1910, první český farář	129
Zřízení pobočky školy na Zálesí, vyhlášení války, škola za války	130
Rekvizice, rok 1918 v obci, pronásledování Čechů Poláky	131
Zavraždění učitele Maivalda, přepadení obce Poláky	132
Válka 1914 – 1918 a plebiscit (z díla Dr. Pelcha „Boj o Těšínsko“)	133
Uhelná těžba	144
Plebiscit	149
Dětmarovice za války a plebiscitu	167
28. říjen 1918 v Dětmarovicích	173
Okupace Těšínska Poláky, Dětmarovice v polském záboru	174
Obsazení obce Poláky	175
Přepadávání občanů Poláky	177
Přepadení obce bandity	180
Příslušnost Dětmarovic k Čsl. státu	185
Dětmarovice v básni	186
Poznámka kronikáře z roku 1951	192
Zápis z otevření železniční zastávky v Koukolné	215

Druhý díl kroniky obce Dětmárovice obsahuje tyto záznamy:

<i>Rok:</i>	<i>Název kapitoly (téma):</i>	<i>Strana:</i>
1951	Stručné představení kronikáře	7
	Přehledná mapa obce	9
	Vznik obce Dětmárovice - Koukolná	11
	Události z let 1938-1945	12
	Osvobození obce, první poválečné volby	16
	Zřízení autobusu, zřízení mlékárny, elektrifikace obce	17
	Přestavba hasičské zbrojnice	18
	Novostavba sokolovny	19
	Společná pračka	20
	28. říjen 1951	20
	Trochu divadelní historie	21
	Otevření nového sálu v Dělnickém domě	22
	Místní rozhlas v roce 1951	23
	Poválečné vyučování	24
	Výročí mnichovské zrady	25
Požár v obci	27	
1952	Farní úřadování	28
	Úspěch v knihovně	28
	Včelařský kroužek, zdravotnictví	30
	Kašpárkův svět	31
	Populace v letech 1900-1951	32
	Únorové události	34
	28. říjen, Svaz československo-sovětského přátelství	36
	Sběrna surovin	37
	Kino Dětmárovice	38
	Náves před Dělnickým domem	39
	Oprava národní školy u kostela	40
1953	Plesy, izolování ovocných stromů	41
	Mezinárodní den žen, Výbor žen	42
	Školení a výcvik dobrovolných zdravotnických žen, kurs šití	43
	Úmrtí J. V. Stalina	44
	Úmrtí K. Gottwalda	46
	Volby presidenta – A. Zápotocký	50
	Předmájový večer, 1. máj, 9. květen, sněhový květen	52
	Peněžní reforma a zrušení lístků	54
	Zahájení školního roku	55
	Zajištění bytů a stravování pro učitele	56
	Jednotné zemědělské družstvo	57
	Žně	59
	Ubytovací středisko JZD	61
	Zhodnocení roku	62
1954	Plesy, kanalizace ve středu obce	63
	Komunikace, školství	64

<i>Rok:</i>	<i>Název kapitoly (téma):</i>	<i>Strana:</i>
	Májové pozdravení	65
	Volby do národních výborů	65
	Ošetření ovocných stromů	70
	Výstava ovoce, družstevní kravín	71
	Zřízení drůbežárny	72
	Volby do národního shromáždění	73
	Přírůstek rodinných domků	75
	Zhodnocení roku	76
1955	Plesy, evidence půdy	77
	Urnový háj	79
	Mezinárodní den žen	80
	Čtvrté snížení cen zboží	80
	Letošní 1. máj	81
	10. výročí osvobození naší vlasti	82
	Přemístění nary, knihovny, poradna pro nastávající matky, zdravotnické středisko na Zálesí, rozšíření rozhlasu	84
	Stráž národní bezpečnosti, družina mládeže	85
	Kanalizace	85
	Výstava modelů letadel, oděvů, výstava ovoce	86
	Žně	87
	Měsíc SČSP	88
	Přírůstek rodinných domků	92
	Zhodnocení desetiletí	92
1956	Plesy, kurs šití	94
	Mezinárodní den žen, malířský kroužek při OB, přestavba mostu přes Olši	95
	Páté snížení maloobchodních cen	96
	Oslava 1. máje	97
	Povětrnostní situace, žně	98
	Vykopávka brambor a řepy, JZD	99
	Zvelebování obce, vzrůst motorových vozidel	100
	39. výročí VŘSR, zkrácení pracovní doby	101
	2. dětmarovický divadelní podzim, divadelní hry	102
	Výstava ovoce a zemědělských plodin	104
	Šesté snížení cen	105
	Výkup hlavních produktů, stav dobytka	106
	Ubytování a stavební ruch	107
	Závěr – vliv maďarské revoluce	107
1957	Přestavba národního pojištění, plesy	109
	Z historie Dělnického domu	110
	Březnová vichřice, tradiční 1. máj	113
	Volby do národních výborů	114
	Nepříznivé žně, červencová bouře	116
	40. výročí VŘSR	117
	Úmrtí A. Zápotockého	118

<i>Rok:</i>	<i>Název kapitoly (téma):</i>	<i>Strana:</i>
	Volby presidenta A. Novotného	121
	Hospodářsko-technická úprava půdy	123
	Přemístění mateřských škol v obci	124
	Prodejna na Glembovci, kulturní domek na Olmovci	125
	Opravy cest, stavba márnice	126
	Zakoupení strojů, ustájení dobytka, přírůstek rodinných domků	127
	Závěr roku	127
1958	Plesy, divadlo a hudba	129
	Činnost divadelního kroužku	130
	Mizející krása chaloupek	133
	Opuštěné památky, větrné mlýny, lidové podání Pottěpa	134
	Májové tradice	136
	50 let národní školy v Koukolné	137
	JZD	138
	Technika a pokrok	140
	Geologický průzkum, činnost MNV	142
	Přírůstek krásy v obci	144
	Vánoce kdysi a dnes	145
	Závěr	146
1959	Plesy, sedmé snížení cen	147
	Zvýšení přídavek na děti	151
	Část historických záznamů	153
	Jak se mluvilo	154
	Stryk Pěter vypravuje	155
	Májová tradice	157
	Dětmarovická pouť, vodní mlýny	158
	Kulturní dům na Zálesí	159
	Vyslání rakety na Měsíc	163
	Aktiv pro občanské záležitosti	164
	Společný kravín	165
	Závěr – stručné informace o obci	166
1960	Obtížný úkol kronikáře	168
	Bolestná vzpomínka na válečná období	168
	Osmé snížení maloobchodních cen	172
	1. máj a 9. květen	176
	Volby do NV a NS	176
	Zemědělství	178
	Školství	179
	Zdravotnictví	182
	První člověk ve vesmíru, letošní žně	184
	Dopravní výstavba	185
	Zřízení provozoven, požární ochrana	188
	Péče o veřejná zařízení (budovy ve správě MNV)	189
	Akce „Z“, osvětlení, bytová výstavba	190
	Závěr	191

<i>Rok:</i>	<i>Název kapitoly (téma):</i>	<i>Strana:</i>
1961	Vzpomínka na fašistické šelmy	192
	Myslivecká společnost	195
	Tok Olše, obchody, pohostinství	197
	15. výročí osvobození	197
	Žně	200
	Komunikace, chodníky, prodejna na Glembovci	202
	Bytová výstavba, školy, SPOZ	203
	Volby soudců	204
	Závěr	206
1962	Výsledky naší práce (co nového se vybuďovalo v obci)	207
	Hospodaření drobných provozoven	208
	Místní kino	210
	Místní lidová knihovna, činnost MNV	211
	Nejkrásnější svátek MDŽ	212
	Školy a hygiena	214
	Žňové práce v JZD	215
	Triumf sovětské vědy	217
	Rybníky – poddanství - robota	217
	Hra s ohněm (blokáda Kuby)	224
	Fronty na zboží, náboženství	226
	Voda a plyn do karvinské oblasti	226
	Přírůstek čísel popisných	228
	1963	Plnění dodávek a závazky
Obchodní místnosti a školní jídelna		232
Slavné májové dny		223
Nové nádraží		234
Školství a kultura, veřejná kanalizace a úprava cesty		235
Akce „Z“, pokračování geologického průzkumu		238
Ladem ležící půda, dosažené výsledky v roce 1963		240
Závěr		241
1964	Hospodaření MNV	242
	Místní hospodářství	243
	Činnost osvěty, sociální zabezpečení, zdravotnictví	244
	Telefonní hovorna, politická výchova a kulturní činnost, divadlo	245
	Přednášky, pořady, kino, knihovna, hudební výchova, odběr tisku, SPOZ	246
	Rozpočet obce	247
	Zemědělství, plnění nákupu u soukromých držitelů	250
	Volby	251
	Školství, chata na Kotaři	254
	Dětský koutek u MNV, neštěstí mezinárodního rychlíku	256
	Romantické vánoční pověry	257
	Přírůstky rodinných domků v letech 1952 - 1964	259
1965	Tělovýchovná činnost v obci	260
	Před oltářem nebo na úřadě (svatby)	262

<i>Rok:</i>	<i>Název kapitoly (téma):</i>	<i>Strana:</i>
	Muzikantská vášnivost před 45 lety	263
	Holčičky před sto lety	265
	První výstava růží	266
<i>Nový kronikář</i>	20. výročí osvobození	267
	Kulturní a osvětová činnost	269
	Plnění dodávek zemědělských produktů, zdravotnictví, doplňovací volby	270
	Oslavy MDŽ, občanské výbory, udělení pamětní medaile	271
	Vyznamenání presidenta republiky	272
1966	Žně v roce 1966	273
	Akce „Z“	274
	Oslavy MDŽ, plnění dodávek	275
1967	Týden dětmarovické mládeže, volby místní lidové kontroly	277
	Žně	278
	Rozbor hospodaření státního hospodářství	279
	Živočišná výroba	280
	Výstava růží	282
	Z činnosti veřejného požárního sboru	283
	Nová samoobsluha	285
	Železniční doprava	287
	Kulturní a osvětová činnost	288
	Pomístná jména, mapa obce, názvy místních částí	292
	Zdravotnictví	308
	Plnění nákupních úkolů, pohyb obyvatel v roce 1967	311
	Akce „Z“	312
	Školství	313
	Finanční plán na rok 1967	318
	Odběr tisku	320
	Družstevní obchod, kino, místní hospodářství	321
	Výstavba	323
	Život společenských a zájmových organizací	324
	Poznatky z přírody	327
1968	20. výročí Vítězného února, MDŽ	329
	Významné události v ČSSR	330
	Slavné májové dny, oslavy Dne osvobození	334
	Regulace toku řeky Olše	336
	Povodně v roce 1968	337
	Frekvence motorových vozidel na okresní silnici	338
	Obnovení činnosti Československé strany lidové	339
	Oprava kostela a Nebrojovy kaple	340
	Úprava hřbitova, vodovod	341
	50. výročí vzniku ČSR	342
	Zemědělství, žně, živočišná výroba	345
	Školství	347
	Kulturní a osvětová činnost	350

<i>Rok:</i>	<i>Název kapitoly (téma):</i>	<i>Strana:</i>
	Fenologické pozorování	353
	Koukolná (přehled dějin)	356
	Pohyb obyvatel v roce 1968, návštěva kina	361
	Odběr tisku a lidová knihovna	362
	Akce „Z“, stavby	363
	Finanční plán za rok 1968	364
	Vyznamenání zasloužilým pracovníkům	365
	Různé (pomník padlých, prodejna „Videnka“, prodej budov Jednotě-Jednošć, dětské divadlo)	366
	Železniční a autobusová doprava, veřejná bezpečnost	367
	Vánoční strom republiky, hospodaření drobných provozoven	368
	Práce MV Národní fronty	369
	Život organizací (zahrádkáři, ČSČK, SČSP, TJ Slovan, ČSPO, MS)	373
	Branné cvičení	382
	Různé (neinvestiční akce, dodávky zemědělců, hospodářské zvířectvo)	383
	Spotřební družstvo Jednota-Jednošć	383
1969	Plesy, POOV	385
	Cyklistické závody, přemístění Jitřenky	386
	Slavné májové dny	387
	50 let trvání ČSČK	388
	Školství	389
	100 let naší občanky	394
	Demolice obchodu u Videnky, první kroky pozemšťanů po Měsíci	395
	Regulace cen	396
	Polednový život obce 1968	397
	Výstava růží, z činnosti zahrádkářů	398
	Výstava drobného zvířectva	400
	Zemědělství, živočišná výroba, žně	402
	Fenologická pozorování	404
	Smutná výročí (vzpomínka na války)	405
	Národní umělec Petr Bezruč v Dětmarovicích	406
	Oslavy 52. výročí VŘSR, dětský divadelní podzim	407
	Stavba magistrátu	408
	Tiba (pobočka v Dětmarovicích)	409
	Co čtou naši občané – odběr tisku	410
	Kulturní a osvětová činnost, hospodaření OB, knihovna	411
	Kino	412
	Výstavba RD, začlenění tří usedlostí do katastru obce	413
	Investiční a neinvestiční akce, pohyb obyvatel	414
	Místní hospodářství	415
	Finanční plán MNV	416
	Sociální péče, práce MV NF	417

<i>Rok:</i>	<i>Název kapitoly (téma):</i>	<i>Strana:</i>
	Orgány národního výboru	418
	Lidové spotřební družstvo Jednota-Jednošć	421
	Chata na Kotaři	422
	Z činnosti složek NF (ČSL, ČSPO)	423
	Úprava hřbitova	426
1970	Celoobecní závazek	429
	Osvětová a kulturní činnost	431
	Činnost orgánů NV, výročí VÚ, výročí V. I. Lenina	432
	MDŽ, Dětmarovická strž	433
	Slavné májové dny	434
	Osvobození Dětmarovic Sovětskou armádou	436
	Úmrtí manželů Madejových	440
	V zemi hojnosti (k 25. výročí osvobození)	441
	Školství	450
	Zemědělství, žně	457
	100 let trvání katolického kostela	458
	VŘSR, divadelní spolek, kulturní a osvětová práce	458
	Místní lidová knihovna, telefon, rozhlas, televize	459
	Kino, Jednota-Jednošć, výstavba	460
	Pohyb obyvatelstva v roce 1970, sociální péče	461
	Zprávy o vzniku obce Dětmarovice	462
	Práce Národní fronty, hospodaření DP	463
	Hospodaření MNV	464
	Počasí v roce 1970	465
	Z činnosti složek NF (TJ Slovan, Myslivecké sdružení, ČSCHDZ, Zahrádkářský svaz, SČSP)	466
1971	Stavba elektrárny	474
	MDŽ	481
	Konference Národní fronty	482
	Slavné májové dny	483
	14. sjezd KSČ	484
	50 let KSČ	485
	75 let požární ochrany v Dětmarovicích	490
<i>Změna kronikáře</i>	Vzpomínka na kronikáře Josefa Bednáře	490
	Návštěva ministra Koldra, pionýrský slib	491
	Sčítání obyvatelstva v roce 1970	492
	Výstava růží, motokrosový závod	493
	2. jezdecké závody	494
	Tělovýchova, výstava domácího zvířectva	495
	Nová základní škola	496
	Volby do zastupitelských orgánů	498
	Dětmarovický divadelní podzim, oslavy VŘSR, Měsíc SČSP, vánoční pověry	502
	Závěr	504
1972	Pohyb obyvatelstva	505

<i>Rok:</i>	<i>Název kapitoly (téma):</i>	<i>Strana:</i>
	Místní lidová knihovna, kino	506
	Ochrana veřejného pořádku, výstava ovoce a ručních prací	507
	Školení obyvatel v CO, drobné provozovny	508
	Školství	509
	O Ferdinandu Sadílkovi	511
	Elektrárna	512
	Oslavy MDŽ	515
	Májové dny	516
	Činnost místní knihovny	517
	Porovnání cen s rokem 1938	518
	Drobné provozovny	520
	Pozoruhodný zjev (z činnosti MNV), zkrášlení naší obce	521
	Úspěšné kroky (hospodářský rozvoj), srpnová povodeň	522
	Doplňovací volby do SL, tradiční místa (zajímavá místa v obci)	524
	Stav obecní cesty	526
	Výsledky kulturní činnosti	527
	Závěr	528
1973	Chřipková vlna, činnost místní knihovny	529
	25. výročí VÚ	530
	Statistiky sčítání lidu (1945, 1970)	534
	Celoobecní oslavy MDŽ	536
	Vizitka obce (úprava prostranství před školou), výstava růží	537
	Májové oslavy	538
	Žňové práce	539
	Stavba elektrárny, demolované rodinné domky, narušené prameny, nová cesta	540
	Přestupkovost, zvelebování chodníků, žáci u vojáků	546
	Dětský divadelní podzim, činnost divadelního kroužku	547
	Oslavy VŘSR, výstava ovoce a výtvarných prací	549
	Cvičení CO, soupis branců, závěr - zhodnocení roku	550
1974	Oblíbený svátek Nový rok, oslavy VÚ	551
	Celoobecní oslavy MDŽ, vyhodnocení složek NF	552
	Knihovna	553
	Povolení staveb, chov hospodářského zvířectva	554
	Beseda nad kronikou, 57. výročí VŘSR	555
	Nejvyšší teploty, výchova v mateřské škole, Slezské šlápoty	556
	SPOZ, Meta	557
	Májové oslavy	558
	Myslivci a mládež	559
	Staveniště Elektrárny	560
	Pískovna drobných provozoven	561
	Vývoj družstevního hnutí	562
	Ozelenění naší obce	567
	Program Měsíce ČSSP	568
	Kulturní a osvětová činnost	569

<i>Rok:</i>	<i>Název kapitoly (téma):</i>	<i>Strana:</i>
	Hospodaření OB, úlovy MS	575
	Akce „Z“	576
	Populace, závěr - čísla popisná	577
1975	30. výročí osvobození, výsledky budování obce	578
	Cesty, kanalizace, vodovody, místní knihovna	580
	Období zimy 1974-75, divadelní jaro	581
	Celoobecní oslavy MDŽ	582
	Síň tradic na ZŠ	583
	Slavnostní večer k 30. výročí osvobození	584
	Májové oslavy	586
	Dokončovací práce na EDĚ, první elektřina z Dětmarovic	587
	Práce s mladou generací	589
	Pionýrská skupina	591
	Jarní úklid	592
	Místní obchody, stavební parcely, hospodaření MNV	593
	Oprava budov MNV, údržba hřbitova	594
	Požární sbor, plnění nákupu zemědělských produktů, zdravotní a sociální péče	595
	SPOZ, přestupkovost v obci	596
	Výstava růží	597
	Z činnosti ČČK	598
	ZDŠ – chloubu naší obce	599
	Zájezd Jiráskovců na Duklu	601
	Besedy nad kronikou	602

Třetí díl kroniky obce Dětmarovice obsahuje tyto záznamy:

<i>Rok:</i>	<i>Název kapitoly (téma):</i>	<i>Strana:</i>
1976	Změna tvářnosti obce (demolice domků v letech 1971-75)	6
	Na úseku kultury	8
	Poslání mateřské školy	9
	Kulturní a osvětová činnost	10
	MDŽ	15
	Školy v Dětmarovicích k 15. sjezdu KSČ	16
	Územní členění, SPOZ, jarní úklid	18
	Jarní slezské šlápoty, z činnosti TJ Sokol	19
	13. dětmarovické divadelní jaro	20
	15. sjezd KSČ	21
	Květnové oslavy	22
	Lidová knihovna	23
	Elektrárna – dominanta naší obce	23
	Bilance volebního programu	27
	Přehledná mapa vodovodního systému	29
	Přehledná mapa rozšíření rozhlasu	30
	Volby 1976	32
	1977	Plesy, dětmarovická pohlednice (srovnání obce s minulostí)
Činnost požárního sboru		39
Energetické dílo - elektrárna		40
Pilní občané (brigádnická činnost)		42
Kulturní a osvětová činnost		43
MDŽ		49
14. dětmarovické divadelní jaro		50
Místní lidová knihovna		51
Vzpomínka na předsedu MNV Albína Liberdu		52
Slezské šlápoty 1977, z činnosti TJ Sokol		54
Prvomájové oslavy		55
Sjezd rodáků		56
Dřevěná chalupa na Zálesí		57
Volby občanských výborů a stavba klubovny		58
Nová smuteční obřadní síň		59
SPOZ, myslivecké sdružení		60
Plnění celoobecního závazku obce		61
Udělená vyznamenání obci Dětmarovice		64
Oslavy VŘSR – divadelní hry na počest tohoto výročí		64
Léto v Evropě (o počasí)		65
Poslání občanských výborů, zahrádkáři ve Věžkách, výstava drobného zvířectva, úprava hřbitovních poplatků		66
Služby obyvatelstvu, setkání s důchodci, závěr (ohlédnutí za rokem)		67
1978		Plesová sezóna
	Plesová tradice	69

<i>Rok:</i>	<i>Název kapitoly (téma):</i>	<i>Strana:</i>
	Rybářské sportovní středisko	70
	30. výročí VÚ	71
	Osvětová činnost, 15. divadelní jaro	72
	Dovedné ruce našich dětí (výstava), kulturní a osvětová činnost	74
	Májové oslavy	80
	Vyznamenání panu Miloslavu Popkovi	81
	Z historického místopisu (vývoj obce v letech 1898 – 1914)	83
	Železniční nehoda, kulturní středisko na Olmovci	88
	Vodovod Olmolec, rekonstrukce státní silnice	91
	Vodovod, kanalizace, ozelenění	92
	Přehledná mapa vodovodní sítě	93
	Plnění akce „Z“, závěr (čísla popisná)	96
1979	Plesová sezóna	97
	V elektrárně Dětmarovice	98
	Hospodaření MNV v roce 1978	100
	Statistické údaje ze života obce (1976- 1978)	103
	Investiční akce 1976 -1978	104
	Vzpomínka na rok 1945	104
	Vzpomínka na únor 1948	107
	Řada úspěšných akcí (soutěž OV a společenských organizací)	111
	MDŽ	111
	Jarní slezské šlápoty	112
	16. divadelní jaro	114
	Místní lidová knihovna	115
	Výstava dětských prací	116
	Zrušení základní školy v Koukolné, SPOZ	117
	Péče o staré občany, sběrna surovin, podmínky pro uplatnění žen - Meta	118
	Dětmarovičtí myslivci	119
	Zemřel Ludvík Svoboda	120
	Panovníci země České (přehled panovníků od Praotce Čecha)	123
	Nový prezident Gustáv Husák, odpůrci ateismu (faráři v kostele)	126
	Pohyb obyvatelstva 1970 – 1980, novostavba RD, veřejné osvětlení	127
	Požár u občana Bendy, závěr roku	129
1980	Sezóna plesů	129
	Z činnosti VO KSČ	130
	Zemědělství v obci od roku 1945	133
	Kulturní a osvětová činnost	138
	35. výročí osvobození	145
	Dětmarovice v roce 1945 (nově ustanovený národní výbor)	146
	Funkcionáři MNV od roku 1945	147
	30 let vedení matrik u MNV, elektrická společná pračka, z výstavby obce	148

<i>Rok:</i>	<i>Název kapitoly (téma):</i>	<i>Strana:</i>
	Osmiletá škola, začátky knihovny v obci, přestavba mostu přes Olši, prodejna na Glembovci, kulturní dům na Zálesí	149
	Nové nádraží, jarní směny, závazek BSP v kravíně	150
	Zdravotnictví a dárce krve	151
	Myslivecký stánek hájenka	153
	Zajímavosti ze života MS	155
	Úspěšná bilance ZO SSM	156
	Ochotnická divadelní činnost	157
	Diamantová svatba manželů Krůlových	158
	Výstava růží, závěr	159
1981	Plesová sezóna	160
	Výstavba agloporitového závodu	161
	Hodnocení volebního programu NF	162
	Přehledná mapa vodovodní sítě v obci	164
	Zvyšování počtu občanských obřadů, plnění úkolů v branné výchově	167
	Politicko-organizační práce	168
	Práce občanských výborů, práce ZO SSM, hospodaření drobných provozoven, výsadba zeleně	169
	Komunikace, bytová péče	170
	Akce „Z“ – investiční i neinvestiční	171
	Umístění MNV v okresních soutěžích, 30 let civilní obrany	172
	Školení CO, přestupky, akce SPOZ	173
	Sčítání lidu (1910 – 1980)	175
	Vzpomínka na Jaroslava Zarembu	176
	Volby do národních výborů v roce 1981	177
	Dělnický dům před rekonstrukcí	179
	Mlýny a pekárny	181
	Pracovní aktivita na ZDŠ	183
	BSP provozovny Meta, zajištění volebního programu 1982	184
	Měřičské práce v obci, ČZS, sběrna Perex, přístavba zdravotního střediska	185
	Závěr – vyhodnocení roku	186
1982	Plesová sezóna, program stranické organizace	187
	Ocenění MNV	189
	Péče o životní prostředí, tabule cti, vyznamenání u příležitosti MDŽ, činnost SPOZ	190
	SPO, branný den OV na Zálesí, májové oslavy	191
	Historie školství a dnešek	192
	Pobočka dvoutřídní školy na Zálesí	197
	Škola s polským jazykem vyučovacím	198
	Škola učňovská, 1. česká mateřská škola	199
	2. mateřská škola v Koukolné	201
	Začátky ČZS a současnost	205
	Kulturně-výchovná činnost	207

<i>Rok:</i>	<i>Název kapitoly (téma):</i>	<i>Strana:</i>
	Práce zdravotníků v obci, vzpomínka na L. I. Brežněva	208
	Činnost OV u Lutyně	212
	Plnění volebního programu NF, zrušení Tiby	213
	Závěr	214
1983	Plesová sezóna	215
	Socialistický závazek kubánských občanů na EDĚ	216
	Záslužná práce SPOZ	217
	Pohyb obyvatelstva od roku 1976 - 1985	219
	Hospodaření drobných provozoven	219
	Činnost místní lidové knihovny	220
	Kulturně-výchovná činnost, vzpomínka na paní Annu Grobelnou	222
	Jarní úklid v obci, spolupráce mateřské školy s pionýry, činnost CHDZ, jarní slezské šlápoty	223
	Soutěž organizací NF a občanských výborů, 1. máj	224
	Elektrárna	226
	Návštěvy na EDĚ	228
	Český svaz ochránců přírody	232
	První bližší údaje o sportu	233
	Nálet mandelinky bramborové	235
	Služby v obci	236
	Vzpomínka na Rudolfa Krůla	237
	Tabule cti, vítězství VŘSR	238
	Den znárodnění čs. průmyslu	239
	Vzpomínka na období před 45 lety	240
	Memoriál Jaroslava Zaremby, splněné závazky	241
	Závěr	242
1984	Sezóna plesů	243
	Dynamický rozvoj ve výstavbě	244
	Mapa soustředěného staveniště rodinných domků	247
	Urnový háj	248
	Dělnický dům	249
	K 30. výročí založení SPOZ	250
	K 35. výročí VÚ	251
	Kulturní a výchovná činnost	252
	Doplňovací volby, zemřel J. Andropov	253
	Plnění volebního programu	255
	Výstavba osvětového zařízení v Koukolné	258
	Rozšíření města Orlové na katastru Dětmarovic	261
	Dětmarovické groble	264
	40 let SNP	266
	Svaz ochránců přírody, výstava ručních prací, splnění volebního programu	268
	Čestná uznání, uzavírání závazků, vzpomínka na Ludmilu Kempnou	269

<i>Rok:</i>	<i>Název kapitoly (téma):</i>	<i>Strana:</i>
	Nejrozšířenější příjmení, tabule cti, závěr	270
1985	Plesová sezóna	271
	Obec Dětmárovice od osvobození do dnešních dnů	272
	Plnění plánu MNV v roce 1984	278
	Zemřel soudruh Černěno	282
	Nejradostnější chvíle před 40 lety	285
	Stránka vzpomínek po 40-ti letech	286
	Československá spartakiáda 1985	288
	Srpnová povodňová záplava	289
	Vysazování stromků	290
	Český svaz žen	291
	Akce v roce 1984	292
	Kulturně-společenské akce na počest 40. výročí, akce roku 1984	293
	Turnaj v nohejbalu, činnost jednotky PS-VB	295
	Závěr	296
	1986	Plesová sezóna
Vzpomínka na Viléma Hajna		298
Dům s pečovatelskou službou, slavnostní otevření Dělnického domu		299
Pokračování výstavby osvětového zařízení v Koukolné		302
1. máj a 9. květen		303
Pokrokové pohřbívání - spolek přátel žehu		304
Tabule cti, 90. výročí požární ochrany		305
Rok 1985 – mezinárodní rok míru		306
Volby v roce 1986		308
SPOZ		313
Pohyb obyvatelstva v letech 1980 – 1987, lidová knihovna		314
Plnění volebního programu NF		316
Dětmárovice v letech 1981 - 1985		317
Volby do občanských výborů		321
Slavnostní otevření vsypové loučky		322
1987	Plesová sezóna	323
	Činnost CHDZ, soutěž OV	324
	Sraz vícemístných kol, práce ČS OP	325
	10 let smuteční obřadní síně, plnění volebního programu	326
	Z činnosti divadelního souboru A. Jiráska	328
	Otevření nové prodejny v Koukolné, vzpomínka na zemřelé občany	331
	62. výročí hornické stávký	332
	Duchcovský viadukt	334
	60. výročí včelařského spolku	335
	Mírový pochod, den učitelů, branný závod, výstava domácího zvířectva, výstava ručních prací	336
	Kino Hvězda, kroužek výpočetní techniky	337

<i>Rok:</i>	<i>Název kapitoly (téma):</i>	<i>Strana:</i>
	Stežka zdraví, úmrtí manželů Kolarčíkových	338
	Vzpomínka na MUDr. Kaniu	339
	Z činnosti SPŽ, závěr	340
1988	Sezóna plesů	341
	Vzhled naší půvabné obce	342
	Plnění volebního programu	343
	Soutěž organizací NF, činnost ČSŽ, svátek žen	346
	Naděje lidstva (setkání presidentů USA a SSSR)	347
	Kulturní a osvětová činnost 1987	349
	Porodní asistentky v letech 1897 - 1950	351
	Burza dětského oblečení, Dětmarovické groble, stežka zdraví	351
	První bližší údaje o sportu – 2. díl	353
	Setkání absolventů ZŠ ročník 1927 - 28	355
	65. výročí založení TJ Sokol	356
	Závěr	363
1989	Plesová sezóna	364
	Výsledky roku 1988 (stavby, opravy cest, veřejné schůze, rekonstrukce Hygie, poděkování mladších straším, Zarembův memoriál, senoseč, zájezd, počty dětí MŠ, z jednání pléna MNV)	364
	Vzpomínka na Jiřího Krůla	367
	Plnění volebního programu 1986 - 1988	368
	Kulturní a společenské akce v roce 1988	373
	Činnost ochránců přírody, první dny v máji	375
	40. výročí založení Pionýrské organizace	376
	Turnaj ve stolním tenise, činnost organizací NF, činnost ZO ČZS	377
	Vzpomínka na srpnový den v Životicích	378
	Turistický oddíl v roce 1988-89	379
	Dětmarovické groble	380
	Vlna iniciativy, závazek 17-ti konkrétních činů	381
	Plnění celoobecního závazku	382
	Činnost MŠ Koukolná, závěr	384
1990	Plesová sezóna	385
	17. listopad – něžná revoluce	386
	Občanské fórum	387
	Vyhodnocení zahrad v obci, zpevnění místních komunikací	388
	Čistění příkopů, zatravnění potoka, rekonstrukce prodejny v Koukolné, kontejnery v obci, kulatý stůl	389
	Činnost OF od jeho založení	390
	Skládka na Olmovci	391
	Kulturní a společenské akce 1989	392
	Odbor turistiky, nový sportovní areál	394
	První máj 1990, čestné uznání	395

<i>Rok:</i>	<i>Název kapitoly (téma):</i>	<i>Strana:</i>
	Volby do FS a ČNR, zemědělská daň	396
	Zrušení dětských hrobů	397
	Provozovna Meta	398
	Zubní laboratoř, moštárna, volby do OZ, plnění volebního programu	400
	Situace vodovodní sítě	401
	5. ročník srazu vícekol, trochu historie (prostranství čp. 25 – zamýšlená stavba nákupního střediska)	402
	Závěr	404
1991	Plesová sezóna	405
	Obec Dětmárovice v letech 1986 - 1990	406
	Vodovody a kanalizace, ČOV, bytové hospodářství a MH	407
	Služby a obchod, školství	408
	Činnost a hospodaření Osvětové besedy, knihovna	409
	Tělovýchova, drobná provozovna MNV	410
	Populace v letech 1986 - 1990	411
	Volby do obecního zastupitelstva	411
	Nové ekonomické změny	413
	Jednání obecní rady	414
	Plynofikace obce	415
	Vyhlášky o místních poplatcích	416
	Sčítání lidu, domů a bytů 1991	417
	Burza dětského oblečení, rozšíření urnového háje, mapka	418
	Jak se žije v Dětmárovicích dnes	420
	70. výročí založení TJ Sokol	422
	Vzpomínka na atentát na Heydricha	423
	Fašistické běsnění	425
	Zemřel Gustav Husák	427
<i>Nový kronikář</i>	Poděkování Teofilu Šotkovi	429
1992	Slovo starosty Ing. Kubatka	430
	Vzpomínka na Ing. Kubatka	432
	Z činnosti obecního zastupitelstva, plynofikace obce	433
	Z činnosti TJ Slovan	434
	Činnost TJ Sokol	435
	ZŠ Dětmárovice, školní rok 1992 - 93	437
	Činnost sboru dobrovolných hasičů	438
	Obecní úřad informuje, volby do SL, SN a ČNR	439
	Z činnosti obecního zastupitelstva, nový starosta, plynofikace obce, kultura	440
<i>Nová kronikářka</i>	ZŠ Dětmárovice	441
	Rehabilitace našich občanů	443
	Vzpomínka na Ing. Bronislava Kubatka	444
	Kulturní a společenské akce v letech 1990 - 1992	445
	Místní knihovna v roce 1992, významné politické osobnosti navštívily naši obec	450

<i>Rok:</i>	<i>Název kapitoly (téma):</i>	<i>Strana:</i>
	Osvětová beseda v letech 1990 - 1992	451
	Z historie Obecních služeb	453
	Nové podnikatelské aktivity v obci	455
	Další služby občanům (sběrna odpadových surovin, česká spořitelna)	457
	Rozpočet obce za rok 1991	458
	Investiční akce v letech 1990 - 1992	459
	Rozpočet obce za rok 1992	460
	Závěr – zhodnocení roku, změna kronikářů	461
1993	Rozdělení ČSFR na dva samostatné státy	462
	Restituce (budova čp. 7K, stromořadí topolů)	463
	Nová daň z nemovitostí	464
	Zdravotnictví, zdravotní pojišťovny	465
	Zemřel Teofil Šotek	466
	Kulturní a společenské akce v roce 1993	467
	Bude vás zajímat – významné politické osobnosti u nás, školní jídelna ZŠ, obecní služby v roce 1993	468
	Další služby občanům – česká pojišťovna, hasičská vzájemná pojišťovna, služby poskytované soukromníky	469
	Větrná bouře nad Dětmarovicemi, informace o měření znečištění ovzduší	470
	Sportovní život 1993 – činnost TJ Sokol, činnost SK	471
	Rozpočet obce 1993	472
	Investiční výdaje 1993, závěr	473
1994	Územní plán rozvoje obce do roku 2010	474
	Kulturní a společenské akce 1994	475
	Ze sportovního života – olympijský den zdraví, návštěva fotbalistů z Itálie	476
	Vývoj počtu obyvatel	477
	Novinky ve službách a podnikání, sběrna odpadových surovin	478
	Hospodaření obce v roce 1994	479
	Investiční výdaje 1994, vyhodnocení volebního období 1991-94	480
	Volby do zastupitelstva obce	483
	Závěr	485
	<i>Opravy, připomínky a doplňky ke 3. dílu kroniky</i>	486
	- změna kronikářů v letech 1991 - 1997	ke str. 461
	- zájezd do Národního divadla v Praze	ke str. 402
	- vysvětlivka k erbů obce	ke str. 405
	- osud budovy čp. 25 (bývalé kino)	ke str. 480
	- nový urnový háj	ke str. 419

)* Poznámka: zkratka „VÚ“, která se případně vyskytuje na stranách 9 – 23 znamená „Vítězný únor“

Politický a veřejný život

Pro osvěžení paměti bych připomenula, že rok 1995 byl vlastně prvním rokem činnosti nově zvoleného obecního zastupitelstva. Volby do tohoto orgánu se konaly ve dnech 18. - 19.11.1994, dne 5.12.1994 se pak konalo ustavující zasedání. To zvolilo starostou obce Ing. Adolfa Neuwerta, zástupcem starosty Ing. Lumíra Mžika a členy obecní rady Ing. Lumíra Jendryščíka, Svatavu Salavovou a Josefa Tomčíka.

Dalšími členy obecního zastupitelstva, kteří vzešli z voleb, byli Ing. Václav Kaděra, Jarmila Kišová, František Frnka, Milan Ulman, Ing. Luboš Petřík, MUDr. Václav Sochor, Oto Sobala, Otto Hanusek, Oldřich Bura a Růžena Kubiňoková.

V takovém složení pak obecní zastupitelstvo pracovalo po celý rok 1995.

Z činnosti obecní rady

Obecní rada:

- schválila v souladu se zákonem č. 367/90 Sb. o obcích *příspěvky organizacím* do výše 5.000,- Kč
- 10.1.1995 zřídila *komisi pro oceňování* ve složení: Ing. Lumír Jendryščík, Miluše Krůlová a Oldřich Hanusek
- 7.3.1995 schválila *program rozvoje obce*
- zřídila *komisi pro výběrová řízení* ve složení: Ing. Adolf Neuwert, Ing. Lumír Mžík, Ing. Ilona Petráková, Miluše Krůlová, Otto Hanusek a Oldřich Bura
- 8.8.1995 pak tuto komisi doplnila o pracovníky Obecního úřadu Ing. Vladimíru Matlochovou a Jaromíra Polácha

Z činnosti obecního zastupitelstva)*

1. (ustavující) zasedání dne 5.12.1994

ověřilo:

- platnost voleb 15 členů obecního zastupitelstva

stanovilo:

- 1 dlouhodobě uvolněného člena obecního zastupitelstva pro výkon funkce starosty obce
- 5 člennou obecní radu
- 1 zástupce starosty

zvolilo:

- starostou obce Ing. Adolfa Neuwerta
- zástupcem starosty obce Ing. Lumíra Mžíka
- členy obecní rady Svatavu Salavovou, Josefa Tomčíka a Ing. Lumíra Jendryščíka

pověřilo:

- v souladu se zákonem o rodině jako oddávající Ing. Lumíra Mžíka, Ing. Luboše Petříka a Ing. Václava Kaděru

schválilo:

- přijetí daru od EDĚ dle darovací smlouvy ve výši 400.000,- Kč
- přijetí daru od firmy ENERGOS dle darovací smlouvy ve výši 15.000,- Kč

)* usnesení týkající se schvalování a změn rozpočtu jsou uvedena v kapitole „Rozpočtová opatření“
 Poznámka: každé zasedání OZ bylo seznámeno s činností obecní rady a průběžně dle potřeby se zabývalo majetkovými převody mezi občany a obcí (jedná se o výkupy pozemků či částí pozemků – především částí cest, které občané darovali do majetku obce)

2. zasedání dne 19.1.1995

schválilo:

- jednací řád obecního zastupitelstva
- plán práce obecní rady a obecního zastupitelstva pro rok 1995
- odměny neuvolněným členům obecního zastupitelstva
- okamžitou úhradu zbytku úvěru od České spořitelny ve výši 1,334.000,- Kč

zvolilo:

- jako člena Okresního shromáždění starostu obce Ing. Adolfa Neuwerta
- jako člena školské rady při Školském úřadu Karviná pana MUDr. Václava Sochora

3. zasedání dne 23.3.1995

schválilo:

- vyplácení odměn z Fondu rozvoje a rezerv ve výši 150.000,- Kč
- uzavření smlouvy mezi obcí Dětmárovice a Okresním úřadem Karviná o poskytnutí dotace na dokončení výstavby DPS ve výši 1,750.000,- Kč s tím, že se obec zavazuje provozovat tento objekt k sociálním účelům po dobu 50 let od kolaudace. Splnění tohoto závazku bude zajištěno zástavním právem váznoucím na této nemovitosti
- zřízení sociálního fondu s účinností od 1.1.1995 a zásady pro jeho tvorbu a používání¹
- v souladu se zákonem č. 367/90 Sb. poskytnutí příspěvků nad 5.000,- Kč organizacím²
- program rozvoje obce pro rok 1995³
- bezúplatný převod nemovitostí z majetku Státního statku Karviná do majetku obce, a to budovy čp. 1049, 1050, 1051 a 1052 (tzv. bytovky Státního statku na soustředěném staveništi nad Obecním úřadem), zastavěné pozemky parcela č. 2685/8, 2685/9, 2685/10, 2685/11, chodníky, komunikace, kanalizace a vodovod u výše uvedených budov včetně pozemků parcela č. 2685/1, 2685/2 a 2685/7, dále převod silničního mostu parcela č. 4830, komunikace na pozemku parcela č. 4930 a polní cestu na pozemku parcela č. 4759 a 4763 po prokázání vlastnických práv k těmto nemovitostem

neschválilo:

- bezúplatný převod nemovitostí z majetku Státního statku Karviná do majetku obce, a to ostrůvku ČSAD u komunikace na pozemku parcela č. 4684 a komunikace na pozemku parcela č. 4701

vzalo na vědomí:

- žádosti občanů o finanční příspěvek na přestavbu systému vytápění realizovanou v období před červencem 1994 s tím, že budou řešeny ve 4. čtvrtletí 1995 dle finančních možností obce

4. zasedání dne 22.6.1995

schválilo:

- podnikatelský záměr paní Vlasty Bílkové na využití prostor Dělnického domu

¹ bližší informace o sociálním fondu na str. 39/95

² příspěvky jednotlivým organizacím rozepsány na str. 35/95

³ program rozvoje obce viz str. 31/95

- příspěvek na úhradu půjčového filmu kina „Hvězda“ provozovatelce paní Bílkové do výše 30.000,- Kč ročně při zachování současné četnosti promítání, s účinností od 1.12.1995
- účast obce ve veřejné soutěži České pošty, s. p. o prodej budovy čp. 320 v katastrálním území Dětmorovice s nabídkou ceny 351.000,- Kč a následné uzavření kupní smlouvy, bude-li nabídka přijata
- smlouvu obce a města Orlová o poskytnutí příspěvku obce na pokrytí ztráty z provozu Městské hromadné dopravy Orlová (jedná se o linku č. 4, která projíždí obcí a má konečnou zastávku u nádraží ČD v Dětmorovicích)
- smlouvu obce a Státního fondu životního prostředí o poskytnutí podpory ze Státního fondu životního prostředí na akci „Sanace a rekultivace skládky tuhého komunálního odpadu Olmolec“. Přijatá půjčka ve výši 460.000,- Kč bude zajištěna zástavou nemovitosti čp. 27, tj. budova Obecního úřadu v Dětmorovicích včetně stavebního pozemku
- uhradit v roce 1995 z neinvestičních výdajů rozpočtu obce náklady na odvoz tuhého komunálního odpadu, které převyšují částku stanovenou k úhradě občanům v souladu s obecně závaznou vyhláškou obce

zrušilo:

- ke dni 30.11.1995 Osvětovou besedu, příspěvkovou organizaci s právní subjektivitou, která byla zřízena obcí Dětmorovice k 1.5.1992

uložilo:

- obecní radě zpracování organizačních opatření souvisejících se zrušením Osvětové besedy
- obecní radě řešit urychleně plnění podmínky smlouvy se SFŽP pro III. etapu plynofikace obce tak, aby do konce roku 1995 vytápělo plynem minimálně 90 % rodinných domků této etapy
- obecní radě připravit obecně závaznou vyhlášku na řešení spalování odpadů, včetně řešení poplatků za znečišťování ovzduší při topení kaly a hnědým uhlím v rodinných domcích, které mají přívod plynu
- starostovi obce prověřit možnosti zřízení obytných zón ve vytypovaných částech obce

vzalo na vědomí:

- zprávu o stavu požární ochrany v obci
- zprávu o činnosti finanční komise

5. zasedání dne 28.9.1995

schválilo:

- obecně závazná vyhláška obce o místních poplatcích
- záměr obce prodat budovu stolárny a přilehlé parcely zastavěné garážemi
- smlouvu obce a SM vodovodů a kanalizací a. s. o poskytnutí nepeněžitěho vkladu do majetku akciové společnosti SM VaK Ostrava za účelem provozování zařízení a zvýšení základního jmění této společnosti
- přijetí darů od EDĚ v úhrné výši 1,065.000,- Kč, z toho
 - ⌘ na rekonstrukci a přístavbu DPS (čp. 670) 1,000.000,- Kč
 - ⌘ na pomůcky a přístroje pro ZŠ 35.000,- Kč
 - ⌘ na modernizaci výchovného procesu v MŠ Koukolná 15.000,- Kč
 - ⌘ na ozdravný pobyt pro děti MŠ střed 15.000,- Kč

neschválilo:

- zřízení obytných zón v obci
- členství obce v a. s. ROZVOJ

vzalo na vědomí:

- informaci o plynofikaci části obce Zálesí
- informaci o průběhu kolaudace DPS
- informaci o dopisu SFŽP
- informaci Povodí Odry o úpravě břehu Olše

6. zasedání dne 21.12.1995

schválilo:

- přenesení funkce zřizovatele k místní příslušné pobočce Regionální knihovny Karviná na obec k 1.4.1996 se všemi právy a závazky s tímto souvisejícími
- program rozvoje obce na rok 1996
- plán práce obecní rady a obecního zastupitelstva na rok 1996
- příspěvek občanům na přestavbu systému vytápění z pevných paliv na paliva ekologická realizovanou před 6.7.1994 ve výši 10.000,- Kč
- poplatek za popelnice ve výši 600,- Kč/rok od 1.1.1996
- zásady prodeje obecních bytů
- prodej budovy čp. 293 včetně pozemků za cenu dle znaleckého odhadu panu Ing. Rostislavu Kropjokovi a paní PhMr. Lee Lesákové
- prodej obecní budovy čp. 1108 tj. stolárna obálkovou metodou za nejvyšší cenovou nabídku s vyvolávací cenou 800.000,- Kč do konce března
- zakládací listiny ZŠ Dětmárovice, mateřské školy střed i Koukolná
- smlouvu obce s obcí Doubrava o poskytnutí příspěvku ve výši 99.448,- Kč na zpevnění komunikace „Jenčmionka – Krůček“ na Zálesí
- úhradu neinvestičních výdajů za plnění povinné školní docházky našich žáků v okolních obcích ve výši poskytované státní dotace, to je 1.080,- Kč na žáka ročně
- příspěvek ČSAD Karviná, a. s. ve výši 360.000,- Kč na provoz příměstských linek na území obce Dětmárovice z rozpočtu roku 1996
- příspěvek ve výši 35.000,- Kč na sportovní činnost krasobruslařskému tanečnímu páru Monika Kramná – David Szurman (žáci 6. a 8. třídy zdejší základní školy, kteří se stali mistry ČR v kategorii žáků) z rozpočtu obce pro rok 1995
- přijetí daru od firmy SCHMIDT ve výši 15.000,- Kč dle darovací smlouvy
- přijetí daru od EDĚ ve výši 595.000,- dle darovací smlouvy

souhlasilo:

- aby obec Dětmárovice požádala v souladu se zákonem č. 172/91 Sb. o převod majetku Regionální knihovny Karviná, místně příslušné pobočky v Dětmárovicích, k 1.1.1996 do jejího vlastnictví
- se stavbou horkovodu na území obce

nesouhlasilo:

- se stavbou vysokotlakého plynovodu Teplárny ČSA Karviná na území obce

vzalo na vědomí:

- změnu úředních dnů obecního úřadu

Ze života obce

Pro rok 1995 byl stanoven následující „Program rozvoje obce“)*:

	Finanční náklad:
Investiční akce:	
✧ Dostavba DPS čp. 670	4,300.000,-
✧ Trafostanice u Hastrmanky	1,000.000,-
✧ Plynofikace u DPS	1,000.000,-
✧ Plynofikace Dělnického domu	4,000.000,-
✧ Plynofikace MŠ střed	250.000,-
✧ Plynofikace budovy čp. 900	200.000,-
✧ Plynofikace smuteční obřadní síň	70.000,-
Neinvestiční akce:	
✧ Oprava místního rozhlasu	800.000,-
✧ Oprava energokanálů ZŠ	1,200.000,-
✧ Komunikace Jenčmionka – Krůček na Zálesí	700.000,-
Projekty: (celkový předpokládaný náklad)	400.000,-
✧ Plynofikace obecních kotelen	
✧ Dodatky k realizovaným trasám plošné plynofikace	
✧ Trafostanice	

)* Jedná se o program naplánovaný. Jak byl či nebyl splněn, lze posoudit na stránkách následujících.

Rozpočtová opatření v roce 1995

2. zasedání OZ dne 19.1.1995 schválilo:

- rozpočtové provizorium obce pro rok 1995 ve výši 15,950.000,- Kč v příjmech i výdajích
- rozpočtové provizorium Obecních služeb pro rok 1995 ve výši 2,110.000,- Kč v příjmech i výdajích
- rozpočtové provizorium Osvětové besedy pro rok 1995 ve výši 815.000,- Kč v příjmech i výdajích

3. zasedání OZ dne 23.3.1995 schválilo:

- rozbor hospodaření obce za rok 1994 včetně upraveného rozpočtu ve výši 31,365.000,- Kč a finanční vypořádání přebytku hospodaření obce za rok 1994 ve výši 6,951.731,59 Kč
- rozbor hospodaření Osvětové besedy za rok 1994 včetně upraveného rozpočtu ve výši 834.680,35 a převod zůstatku hospodaření ve výši 4.809,36 Kč do rozpočtu roku 1995
- rozbor hospodaření Obecních služeb za rok 1994 včetně upraveného rozpočtu ve výši 1,976.000,- Kč a převod zůstatku ve výši 113.910,94 Kč do rozpočtu roku 1995 k rozdělení do fondu odměn a fondu rezerv
- vyrovnaný rozpočet obce pro rok 1995 v příjmech i výdajích ve výši 22,567.000,- Kč
- rozpočet Osvětové besedy pro rok 1995 v příjmech i výdajích ve výši 815.000,- Kč
- rozpočet Obecních služeb pro rok 1995 v příjmech i výdajích ve výši 2,110.000,- Kč

5. zasedání OZ dne 28.9.1995 schválilo:

- rozbor hospodaření obce za 1. pololetí 1995 včetně upraveného rozpočtu ve výši 23,632.000,- Kč
- rozbor hospodaření Obecních služeb za 1. pololetí 1995
- rozbor hospodaření Osvětové besedy za 1. pololetí 1995 včetně upraveného rozpočtu ve výši 795.000,- Kč na období od 1.1. do 30.11.1995

6. zasedání OZ dne 21.12.1995 schválilo:

- upravený rozpočet obce k 30.11.1995 ve výši 24,242.000,- Kč v příjmech i výdajích
- byly provedeny úpravy investičních i neinvestičních výdajů v rámci jednotlivých kapitol

7. zasedání OZ dne 25.3.1996 projednalo a schválilo:

- rozbor hospodaření obce za rok 1995 včetně upraveného rozpočtu ve výši 24,955.000,- Kč
- finanční vypořádání obce za rok 1995 ve výši 5,862.457,01 Kč
- rozbor hospodaření Osvětové besedy za rok 1995 včetně upraveného rozpočtu ve výši 795.000,- Kč
- rozbor hospodaření Obecních služeb za rok 1995 včetně upraveného rozpočtu ve výši 2,174.000,- Kč a vyrovnání ztráty na hlavní činnost (činnost pro obec) ve výši 75.243,91 Kč z finančního vypořádání obce za rok 1995

Rozbor hospodaření obce za rok 1995

<i>Ukazatel:</i>	<i>Upravený rozpočet:</i>	<i>Čerpání:</i>
Vlastní příjmy:		
☞ daň z podnikatelské činnosti	1,650.000,--	2,350.000,--
☞ daň ze závislé činnosti	5,300.000,--	7,377.000,--
☞ daň z nemovitosti	1,900.000,--	1,940.000,--
☞ školství	600.000,--	758.000,--
☞ místní hospodářství	500.000,--	548.000,--
☞ životní prostředí	300.000,--	341.000,--
☞ správní poplatky	503.000,--	733.000,--
☞ místní poplatky a jiné	500.000,--	529.000,--
☞ přijaté dary	1,685.000,--	1,685.000,--
Vlastní příjmy celkem:	12,938.000,--	16,261.000,--
Ostatní příjmy:		
☞ celková dotace z okres. úřadu	5,117.000,--	5,117.000,--
☞ převody z FRR	6,900.000,--	6,900.000,--
Ostatní příjmy celkem:	12,017.000,--	12,017.000,--
Příjmy úhrnem:	24,955.000,--	28,278.000,--
Investiční výdaje)¹:		
☞ práce a dodávky	10,039.000,--	9,544.000,--
☞ výkupy	650.000,--	561.000,--
☞ projekty	400.000,--	70.000,--
☞ stroje a zařízení	500.000,--	468.000,--
Investiční výdaje celkem:	11,589.000,--	10,643.000,--
Neinvestiční výdaje RO)²:		
☞ vod. hospod., život. prostředí	700.000,--	691.000,--
☞ doprava	60.000,--	58.000,--
☞ školství	2,350.000,--	2,335.000,--
☞ kultura	90.000,--	89.000,--
☞ vnitřní správa	3,600.000,--	3,589.000,--
☞ sociální péče	650.000,--	619.000,--
☞ místní hospodářství	1,800.000,--	1,834.000,--
☞ stavebnictví	250.000,--	246.000,--
☞ pokladní správa	1,950.000,--	1,918.000,--
Neinvestiční výdaje PO:		
☞ kultura (Osvět. beseda) ³	400.000,--	400.000,--
☞ místní hospodářství (obec.sloužby) ⁴	800.000,--	800.000,--
☞ doprava	51.000,--	51.000,--
☞ ostatní	665.000,--	665.000,--
Neinvestiční výdaje celkem:	13,366.000,--	13,295.000,--
Výdaje úhrnem :	24,955.000,--	23,938.000,--
Rozdíl příjmů a výdajů = přebytek hospodaření		4,340.000,--

¹ investiční výdaje blíže rozepsány na str. 34

² nejdůležitější neinvestiční akce rozepsány na str. 35

³ podrobný rozpočet Osvětové besedy na str. 51

⁴ podrobný rozpočet Obecních služeb na str. 41

Investiční výdaje v roce 1995⇔ **Práce a dodávky:**

⇒ rekonstrukce nové DPS) ¹	5,701.000,-
⇒ plošná plynofikace - úsek za DPS) ²	645.000,-
⇒ plynofikace kotelen:	
▣ Dělnický dům	995.000,-
▣ mateřská škola střed	124.000,-
▣ dům čp. 900 (textil, kadeřnictví)	71.000,-
▣ obřadní smuteční síň	48.000,-
celkem nákladem.....	1,238.000,-
⇒ rekonstrukce místního rozhlasu) ³	764.000,-
⇒ rozvody ústředního topení v ZŠ	935.000,-
⇒ místní komunikace Jenčmionka - Krůček na Zálesí (ve spolupráci s obcí Doubrava, která investovala dalších 77 tis. Kč)	77.000,-
⇒ rekonstrukce pošty v domě čp. 293	184.000,-

⇔ **Výkupy:**

⇒ od spojů vykoupena budova čp. 320 - pošta	351.000,-
⇒ došlo k majetkovému vypořádání části pozemku stávajícího hřiště SK. Obec vykoupila pozemek fotbalového hřiště od TJ Sokol Dětmorovice za smluvní cenu.....	210.000,-
a tento přenechala do bezplatného užívání fotbalovému klubu SK	

⇔ **Projekty:**

byly zhotoveny projekty:	
⇒ rekonstrukce pošty čp. 320.....	46.000,-
⇒ plynové kotelny v domě čp. 900	2.000,-
⇒ místní komunikace Ryšková	22.306,-

⇔ **Stroje a zařízení:**

⇒ osobní automobil FELICIA	288.000,-
⇒ malotraktor se sekačkou	94.000,-
⇒ křovinořez	12.000,-
⇒ vysavač s čističem koberců pro Obecní úřad.....	30.000,-
⇒ dýchače pro požární sbor	44.000,-

¹ bližší údaje o DPS na stranách 45 a 46

² bližší údaje o plynofikaci na stranách 36 a 37

³ bližší údaje o místním rozhlasu na str. 38

Neinvestiční výdaje:

⇒ trafostanice na Zálesí	500.000,-
⇒ oprava střechy, svodů a okapů hasičské zbrojnice.....	180.636,-
⇒ instalace odsávání ve školní jídelně ZŠ.....	14.172,-
⇒ přemístění šaten žáků a drobné stavební úpravy na ZŠ	155.028,-
⇒ protiskluzové nátěry parket v tělocvičně ZŠ	
⇒ oprava krytiny střechy, nátěry, opravy svodů a okapů, nátěry oken na MŠ Koukolná	
⇒ studie plynofikace Zálesí	18.250,-

Příspěvky organizací:

⇒ TJ Sokol Dětmorovice	24.000,-
⇒ Sportovní klub Dětmorovice	80.000,-
⇒ Obvodní oddělení Policie ČR	40.000,-
⇒ Nemocnice Bohumín (příspěvek na mamograf).....	25.000,-
⇒ MO ČSŽ	3.000,-
⇒ Sbor dobrovolných hasičů	3.000,-
⇒ MO Myslivecký svaz	5.000,-
⇒ ZO Český svaz ochránců přírody	3.000,-
⇒ Honební společnost „Rovina“.....	3.000,-
⇒ ZO Český červený kříž	3.000,-
⇒ SRPŠ při ZŠ	1.000,-
⇒ Sdružení zdravotně postižených Orlová	3.000,-
⇒ SRPŠ při MŠ Koukolná	600,-
⇒ TJ Petřvald (na cyklistický závod Gracia 95)	1.000,-
<hr/>	
⇒ C e l k e m	194.600,-

Finanční investice (akcie):

V roce 1995 přibyly obci další finanční investice (akcie):

⇒ SME a.s.	2.021 ks/1.000,- Kč/ks
⇒ SM plynárenská a.s.	1.074 ks/1.000,- Kč/ks

Přehled o plynofikaci obce**Finanční náklady:**

Rok:	Etapa / část:	N á k l a d y :		
		dle roků a etap:	dle etap:	dle roků:
1991	I.	3,644.207,--	5,362.678,--	3,644.207,--
1992		1,718.471,--		8,498.939,--
1993	II.	6,780.468,--	9,708.629,--	6,429.744,--
		2,928.161,--		
	III/1	3,437.402,--	3,437.402,--	
1994	III/2	64.181,--	7,877.366,--	9,684.922,--
		7,813.185,--		
	I/1	1,871.737,--	1,871.737,--	
1995	za DPS	679.000,--	679.000,--	679.000,--
Celkem		28,936.812,--	28,936.812,--	28,936.812,--

Plynofikace v metrech:

Etapa:	Plynovod-délka:	Přípojky:		Délka celkem:
		délka:	počet:	
I. etapa	3.785,5 m		105	3.785,5 m
II. etapa	7.370,1 m	3.141,7 m	243	10.511,8 m
III. etapa	8.098,2 m	2.203,2 m	232	10.301,4 m
I/1	1.317,5 m	178,0 m	22	1.495,5 m
za DPS	596,3 m	69,6 m	11	665,9 m
celkem	21.167,6 m	5.592,5 m	613	26.760,1 m

Doplňující údaje o nákladech:)*	Plynovod:	Přípojky:	Celkem:
náklady v Kč	22,897.000,--	4,002.000,--	26,899.000,--
náklady za 1 bm	1.113,--	724,60	1.030,80

Plynofikace byla financována z několika zdrojů:

⌘ z ekomiliardy bylo profinancováno:	11,844.207,--
⌘ z SFŽP	5,169.000,--
⌘ z úvěru	4,000.000,--
⌘ z vlastních zdrojů	7,244.605,--

)* údaje jsou z roku 1994, zde není započítána trasa za DPS

Průběh plynofikace v obci v letech 1991 – 95

Příprava plynofikace začala na jaře 1991, v dubnu byly dokončeny měřičské práce včetně vytyčování trasy. Vlastní práce na trase I. etapy byly zahájeny v září 1991 v Koukolné, kde nejdříve byla postavena regulační stanice u řeky Olše.

Na jaře 1992 bylo započato s II. etapou. V listopadu 1992 bylo položeno cca 12 km středotlakého potrubí. V provozu byla celá I. etapa v Koukolné po obou stranách okresní silnice a 5 km řádů II. etapy (Šlog u Mlýnky, oblast kolem ZŠ, oblast k nádraží, v okolí hřbitova a soustředěného staveniště). Do konce roku 1992 byla dokončena celá II. etapa (u hlavní silnice, zástavba u stolárny a nad řeznictvím pana Ledvoně).

V první polovině roku 1993 se prováděly úpravy na trase II. etapy (chodníky).

Začátkem června 1993 byla zahájena III. etapa od Dělnického domu po hranici s Dolní Lutyní (tj. 260 rodinných domků).

K 31.12.1993 byly provedeny přípojky pro 450 rodinných domků, ale pouze 168 bylo napojeno.

Ke konci roku 1994 bylo položeno 26,122 km plynového potrubí, bylo přivedeno 630 přípojek k rodinným domkům, bylo vydáno 374 stavebních povolení k plynofikaci objektů a plynoměry bylo osazeno 381 domů, což je 60,5 %.

V roce 1995 se realizovala výstavba trasy za DPS u Lutyně.

Většinu prací prováděly firmy Schmidt a Szarzec za stavebního dozoru Ing. Josefa Žáčka, který odvedl kus poctivé práce a bez jehož pomoci by harmonogram prací neprobíhal tak úspěšně.

Plynofikace obecních kotelen)* se realizovala od podzimu roku 1993, kdy byly postupně plynofikovány jednotlivé objekty obecních budov. Podle výběrového řízení většinu objektů plynofikovala firma ENERGOS Karviná.

Na změnu systému vytápění dostávali občané dotaci ze státního rozpočtu prostřednictvím Okresního úřadu Karviná ve výši 12.700,- Kč (od r. 1994). Podmínkou získání dotace byla nevratná demontáž topného systému zahrnující zazdění a zaomítnutí komínového sopouchu a odpojení kotle na tuhá paliva od systému vytápění a ohřevu TUV.

Ti občané, kteří požádali o kolaudaci svých topení před rokem 1994, obdrželi z prostředků obce příspěvek ve výši 10.000,- Kč.

)* Blíže je o plynofikaci kotelen pojednáno v rozborech hospodaření obce za jednotlivá léta.

Rekonstrukce místního rozhlasu

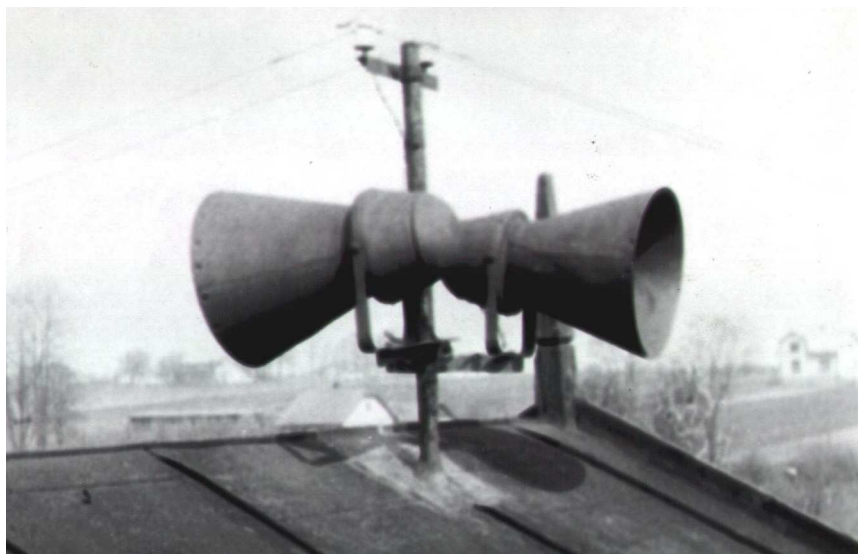
Začátkem roku 1995 bylo vypsáno poptávkové řízení na rekonstrukci místního rozhlasu. Ze čtyř přihlášených firem byla vybrána nabídka firmy SADO ACOUSTICS s. r. o. z Ostravy-Hrabůvky, která se může pochlubit ozvučením celé řady významných renomovaných firem na Severní Moravě, především ozvučením několika studií v České televizi Ostrava.

Dosavadní místní rozhlas byl ovládán ústřednou z Tesly Vráble VZ 69101 z 60.-70. let, která byla kromě mikrofonu vybavena rádiem, gramofonem a magnetofonem.

Při rekonstrukci v roce 1995 byla provedena výměna rozhlasové ústředny na Obecním úřadu, rekonstrukce celých stávajících tras a byly nainstalovány některé další celé nové trasy.

Nová silnější ústředna NAXOS X 800-4 byla ve sledovaném roce doplněna přehrávačem CD disků.

V současné době je po obci rozmístěno celkem 91 reproduktorů.

*Takto vypadaly první reproduktory
místního rozhlasu začátkem padesátých let*

Sociální fond

Jedná se o trvalý fond, který byl zřízen v souladu s § 14 odst. 1, písmene e) zákona ČNR č. 367/1990 Sb. o obcích ve znění pozdějších změn a doplňků. Je určen k zabezpečení sociálního rozvoje zaměstnanců Obecního úřadu, Osvětové besedy a Obecních služeb a jejich rodinných příslušníků, dále důchodcům - bývalým pracovníkům, kteří v organizaci pracovali do odchodu do důchodu.

Doposud se při financování sociální oblasti zaměstnanců obce postupovalo dle Vyhlášky č. 210/89 Sb. o fondu kulturních a sociálních potřeb jako v jiných organizacích. Dle vyjádření Ministerstva financí ČR se však tato vyhláška na města a obce nevztahuje, proto bylo nutné zřídit tento sociální fond.

Nově zřízený sociální fond lze použít především na :

- příspěvky na závodní stravování
- na poskytování návratných bezúročných půjček
- na tělovýchovu
- na zájezdy pořádané odborovým svazem
- na poskytování darů při životních a pracovních jubileích
- k úhradě výdajů na zdravotní, rehabilitační a lázeňskou péči
- k poskytnutí příspěvků na rekreačně ozdravná opatření zaměstnanců a jejich dětí
- k úhradě závazků z činnosti zrušeného FKSP
- na přiděl odborové organizaci na činnost, svazovou rekreaci a kulturu

Při financování všech těchto výdajů je nutné postupovat v souladu se zákonem ČNR č. 576/90 Sb. o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí.

Odborová organizace u Obecního úřadu

U Obecního úřadu v Dětmarovicích (dříve též u Místního národního výboru) dlouhá léta působila odborová organizace.

V minulosti (v sedmdesátých a osmdesátých letech) byli zaměstnanci MNV a jeho příspěvkových organizací členy větší odborové organizace, která zahrnovala pracovníky MNV oblasti Karviná, a to konkrétně obcí Dětmarovice, Dolní Lutyně, Petrovice u Karviné, Stonava a Albrechtice.

Později došlo k rozdělení této organizace na dvě menší. Naše obec utvořila celek s přílehlými obcemi Dolní Lutyně a Petrovice u Karviné. Nakonec i tato organizace tří obcí se rozdělila a každá si vytvořila svou vlastní odborovou organizaci. Až konečně koncem roku 1995 (dá se říci vlastně po zániku Osvětové besedy) byla odborová organizace u Obecního úřadu v Dětmarovicích zrušena.

Odborová organizace mj. pořádala téměř každoročně zájezdy jak po vlastech českých, tak také do zahraničí. V osmdesátých letech se uskutečnily čtyři nezapomenutelné zájezdy do tehdejší NDR a následně pak dva zájezdy do Maďarska. Poslední hodnotný zájezd se konal v letošním roce do Itálie)*.

)* blíže o zájezdové činnosti v kapitole „Kultura“

Služby, obchod, podnikání

V této sféře života docházelo i v roce 1995 k velmi častým změnám. Stále vznikají nové firmy, nové obchody, restaurace, provozovny služeb apod. Ale na druhou stranu nutno zdůraznit, že některé subjekty velice rychle zanikají. Velice často také dochází ke změnám nájemců v té či oné provozovně.

Důležitou roli v oblasti služeb pro občany doposud sehrávají Obecní služby. O jejich prospěšnosti jsme se mohli přesvědčit na sklonku tohoto roku, kdy pracovníci této organizace zajišťovali odklizení poměrně bohaté nadílky sněhu po celé obci. Také v letních měsících je velký zájem z řad občanů o sklizeň obilovin kombajnem Obecních služeb.

Plnění rozpočtu Obecních služeb za rok 1995

Ukazatel:	Čerpání:	Z toho:	
		Hlavní činnost:	Vedlejší činnost:
<i>PŘÍJMY:</i>			
• převod finančních prostředků - fond odměn	23.583,--	-	23.583,--
• převod finančních prostředků - fond rezerv	63.722,37	63.722,37	-
• příspěvek OÚ	800.000,--	800.000,--	-
• tržby z vedlejší činnosti	1,091.434,20	-	1,091.434,20
<i>mezisoučet:</i>	<i>1,978.739,57</i>	<i>863.722,37</i>	<i>1,115.017,20</i>
• pohledávky z roku 1994	94.686,40	-	94.686,40
Příjmy celkem:	2,073.425,97	863.722,37	1,209.703,60
<i>VÝDAJE:</i>			
• hrubá mzda	723.093,--	464.840,--	258.258,--
• zdravotní a soc. pojištění	252.061,--	155.946,--	96.115,--
• příspěvky – sociální fond	40.565,--	29.347,50	11.217,50
• silniční daň, pojištění aut	145.765,--	32.266,95	113.498,05
• opravy vozidel	150.116,05	27.893,83	122.222,22
• předměty postupné spotřeby	14.210,--	7.250,--	6.960,--
• režie – ostatní vydání	85.115,58	61.409,32	23.706,26
• spotřební materiál	178.752,44	58.023,53	120.728,91
• nafta	412.713,44	101.989,15	310.724,29
• odměny	23.583,--	-	23.583,--
Výdaje celkem:	2,025.979,51	938.966,28	1,087.013,23
<i>HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK:</i>	<i>47.446,46</i>	<i>-75.243,91</i>	<i>122.690,37</i>

Novinky v podnikatelské sféře

Od ledna 1995 byla pronajata restaurace na hřišti
(dříve provozovaná firmou BaCh - p. Blaník) firmě DAKOL
(majitelé p. Dadok a p. Kolder), od července 1995 pak firmě Ka+Ka

V Koukolné za řekou Olší byla vybudována
benzínová čerpací stanice MIMA
o jejíž postavení se zasloužil pan Jiří Michalčík.
Od 30.8.1994 byla ve zkušebním provozu, 24.2.1995 byla zkolaudována

V březnu 1995 ukončil provozování prodejny textilu
v budově čp. 900 p. Jan Blaník a tyto nebytové prostory byly přiděleny
p. Vlastimilu Mazurkovi z Dolní Lutyně

Od března 1995 byla *pronajata garáž v areálu ZŠ firmě Dakol*

Od 1.10.1995 byla pronajata požární nádrž, včetně pozemku a oplocení,
které se nacházejí vedle rodinného domku čp. 216 občana Juroszka,
panu Ženíškovi

Pila Ciba, která je postavena v Koukolné a pracovala od 4.2.1993
ve zkušebním provozu, byla dne 2.11.1995 konečně zkolaudována

V budově Obecního úřadu nabízejí své služby občanům každý lichý čtvrtek
další pojišťovny,
a to pojišťovna GENERALI a stavební spořitelna WÜSTENROT

Dne 22.11.1995 se konalo setkání podnikatelů
obcí Dětmárovice, Petrovice a Dolní Lutyně v kulturním domě v polském Godowě
za účelem navázání kontaktů jak společenských, tak i hospodářských

META

Dnem 1.6.1995 vstoupila META Ostrava, s. r. o., do likvidace. Pod tu organizačně spadala i místní META Dětmárovice. Ta v roce 1995 zaměstnávala 40 zdravotně postižených občanů z Dětmárovic, Karviné, Orlové, Bohumína a Havířova. *Likvidace družstva invalidů* se provedla z důvodů velké zadluženosti a značného snížení dotací, poskytovaných zaměstnavatelům těchto zdravotně postižených osob, kteří nejsou tím pádem schopni konkurovat zdravým pracovníkům v dnešních tržních podmínkách. Všechny 40 pracovníků dostalo výpověď a objekt byl nabídnut k odprodeji. Dnem 31.8.1995 skončila činnost tohoto družstva.

Od 1.9. převzal METU do pronájmu pan Lubomír Petrek, dosavadní vedoucí dětmárovice provozovny. V METĚ byla zavedena sběrna šatstva - čistírna, expresní sběrna pro výrobu razítek v mimořádné kvalitě dle rakouské technologie, mandlování prádla na počkání, prodej výrobků a podobně.

Obyvatelstvo, péče o obyvatelstvo

Přehled základních údajů o naší obci v letech 1994-1995

<i>Ukazatel:</i>	<i>1994:</i>	<i>1995:</i>
<i>Základní údaje:</i>		
<i>Rozloha v ha:</i>		1.376
<i>Podíl zemědělské půdy v %:</i>	60,8	61,3
<i>- orná půda</i>	47,6	48,2
<i>Podíl nezemědělské půdy v %:</i>	39,2	38,7
<i>- lesní půda</i>	7,0	7,1
<i>Nadmořská výška:</i>		
<i>- nejnižší</i>		214
<i>- nejvyšší</i>		234
<i>Počet částí obce:</i>	2	2
<i>Demografické údaje:</i>		
<i>Počet obyvatel k 31.12.</i>	3.655	3.685
<i>Počet obyvatel na 1 km²:</i>	266	268
<i>Počet živě narozených dětí:</i>	25	27
<i>Počet zemřelých celkem:</i>	54	47
<i>Přirozený přírůstek:</i>	- 29	- 20
<i>Přistěhovali se celkem:</i>	105	128
<i>Vystěhovali se celkem:</i>	67	78
<i>Přírůstek / úbytek celkem:</i>	9	30

)* Informace k této stati čerpány z brožury „Okresní statistický obzor“, kterou vydal Český statistický úřad Karviná

Zlatou svatbu oslavili:

27.5.1995	Otto a Marie Bernatíkoví)*	Dětmarovice čp. 73
28.5.1995	Bedřich a Valerie Adamčíkoví	Dětmarovice čp. 316
5.6.1995	Bohumil a Vlasta Pazdíroví	Dětmarovice čp. 448
10.6.1995	Robert a Adolfína Hanuskovi	Dětmarovice čp. 478
17.6.1995	Emanuel a Marie Truchlí	Dětmarovice čp. 624
1.7.1995	František a Anděla Ferfečtí	Dětmarovice čp. 563
22.7.1995	Evžen a Marta Seberovi	Dětmarovice čp. 80
27.10.1995	Ladislav a Anna Šimaškoví	Dětmarovice čp. 875
27.10.1995	Jaromír a Libuše Čempelovi	Dětmarovice čp. 541

Diamantovou svatbu oslavili:

6.4.1995	František a Helena Jendryščíkoví	Dětmarovice čp. 85
----------	----------------------------------	--------------------

Odešli z našich řad:

Dne 22.3.1995 zemřel pan **Lubomír Hanusek**, narozen 5.12.1937, bytem Dětmarovice čp. 1006. Pan Hanusek zůstane v mysli našich občanů nesmazatelně zapsán jako dobrý muzikant, který svým uměním rozdával lidem radost. Svým zpěvem, hrou na varhany i průvodním slovem pobavil mnoho lidí nejen v obci, ale také mimo ni především při různých rodinných oslavách a večírcích. Za mlada, v době rozkvětu divadelního souboru Aloise Jiráska, byl jeho aktivním a dobrým hercem.

Dne 14.6.1995 zemřel ve věku 67 let pan **Josef Střelec**, narozen 24.5.1928 v Dětmarovicích, bytem Dětmarovice čp. 1047. V minulém volebním období byl předsedou České strany lidové a v letech 1991-1994 byl členem obecního zastupitelstva, zastával funkci člena Obecní rady a současně byl zástupcem starosty obce.

Dne 1.11.1995 zemřel pan **František Krenes**, narozen 29.9.1912. Bydlel v domě čp. 77. V 60. – 80. letech aktivně pracoval ve společenských organizacích. Jeho jméno je neodmyslitelně spojeno s naší místní knihovnou, kterou vedl s krátkou přestávkou od roku 1946 do roku 1990, kdy byl nucen svou práci ze zdravotních důvodů ukončit. Knihovna byla pro něho vším, věnoval jí spoustu času. Jeho práce byla několikrát oceněna – pan Krenes byl vyhodnocen jako nejlepší pracovník okresními i ústředními orgány v Praze. Mezi jeho koníčky patřilo také fotografování.

)* V letech 1941 – 1944, tedy v době druhé světové války, bylo uzavíráno jen velmi málo manželství. Teprve po skončení války od května 1945 se občané začínají ženit a vdávat v hojnější míře. Dle vlastního sdělení manželů Bernatíkových byla jejich svatba první českou svatbou po válce.

Nový dům s pečovatelskou službou

Dne 13.10.1995 byl slavnostně otevřen nový dům s pečovatelskou službou čp. 670, který byl vybudován v místech, kde stávala tzv. "Třetí prodejna")*.

Se stavbou bylo započato 27. října 1992, kdy byla nejdříve provedena rekonstrukce ploch prodejny, dále se pokračovalo s přístavbou nové, mnohem větší části budovy.

V červnu 1993 byla dokončena střecha a v červenci byla stavba zakonzervována a práce přerušeny pro nedostatek finančních prostředků. Ty byly obnoveny v květnu 1994 a dokončeny v září 1995. Dodavatelem stavebních prací byla firma VOKD a. s. Ostrava, která stavbu odevzdala obci dne 18.9.1995.

Kolaudační rozhodnutí bylo vydáno dne 4.10.1995. V tomto roce byly provedeny i terénní úpravy.

Slavnostní otevření se konalo 13.10.1995 za přítomnosti přednosta Okresního úřadu Karviná Ing. Jana Webra a dalších hostů.

Finanční náklady na tento objekt byly následující:

➤ v roce 1992	854.336,80 Kč
➤ v roce 1993	5,418.890,20 Kč
➤ v roce 1994	5,313.277,90 Kč
➤ v roce 1995	5,615.620,10 Kč
Celkové náklady včetně základního vybavení	17,202.125,00 Kč

Nemalou částku v průběhu výstavby věnovala EDě, a to více než 3,000.000 Kč, taktéž Okresní úřad přispěl částkou téměř stejnou.

V domě je umístěno:

17 bytových jednotek o velikosti 0 + 1	
1 bytová jednotka	1 + 1
1 bytová jednotka	2 + 1

Každý byt obsahuje kuchyňskou linku, předsíň, koupelnu s vanou, umývadlem a WC.

Dům je částečně podsklepený, s vlastní kotelnou, třípodlažní, v tradiční technologii se sedlovou střechou, s výtahem a bezbariérovým přístupem, v přízemí je umístěno 5 bezbariérových bytů.

Dále je zde společenská místnost, místnost pro pečovatelky, ošetřovna, kuchyňka a prádelna.

Na stavbu je zástavní právo. Znamená to, že po dobu 40 let nesmí být provedena v tomto objektu žádná změna v užívání.

O přidělení bytů požádalo během uplynulých 3 let 45 občanů. V létě 1995, v době dokončování stavby, obecní úřad aktualizoval všechny přijaté žádosti osobními pohovory se žadateli. 4 původní zájemci žádost zrušili, protože už byli přestěhováni jinam, 16 žadatelů mělo zájem o byt až později v dalších letech.

)* O historii budovy je více pojednáno v závěrečné kapitole „Z historie obce“

Nakonec o bydlení v nové DPS od října 1995 mělo zájem už jen 25 občanů. Sociální komise s předsedou MUDr. Sochořem posoudila jednotlivé žádosti a předložila svůj návrh na přidělení bytů radě, Obecní rada pak dne 12.9.1995 prvním 22 obyvatelům nové DPS přidělila 21 bytů.

Prvními obyvateli nové DPS se stali tito občané:

Uhrová Františka,	původně bytem Dětmarovice čp. 589
Ptošek Bedřich,	původně bytem Dětmarovice čp. 242
Kubátková Růžena,	původně bytem Dětmarovice čp. 367
Stoklasová Marie,	původně bytem Dětmarovice čp. 258
Hanusková Amálie,	původně bytem Dětmarovice čp. 127
Stempná Marie,	původně bytem Dětmarovice čp. 219
Radecká Marie,	původně bytem Dětmarovice čp. 184
Liberdová Libuše,	původně bytem Dětmarovice čp. 467
Mynářová Milada,	původně bytem Dětmarovice čp. 843
Dulavová Anna,	původně bytem Dětmarovice čp. 891
Ručková Anna,	původně bytem Dětmarovice čp. 794
Krůlová Marie,	původně bytem Dětmarovice čp. 619
Morcinkovská Anna,	původně bytem Dětmarovice čp. 413
Zarembová Miluše,	původně bytem Dětmarovice čp. 464
Bernatík Otto a Marie,	původně bytem Dětmarovice čp. 73
Kubánek Antonín a Marie,	původně bytem Dětmarovice čp. 831
Sikora Edvín a Marie,	původně bytem Dětmarovice čp. 967
Křiško Josef a Irena,	původně bytem Dětmarovice čp. 122

Nájemné činí v průměru 509,- Kč za 1 jednopokojový byt.

V nové DPS jsou poskytovány tyto **pečovatelské úkony**:

dovoz obědů	denně/2,- Kč
dohled nad občanem	denně/0,50 Kč
nutné pochůzky	/1,- Kč
nákupy	/2,- Kč
mytí oken	1x čtvrtletně/40,- Kč
praní a žehlení prádla	14,- Kč/pračku
praní a žehlení drobného prádla	16,- Kč/pračku
udržování domácnosti	20,- Kč

Kultura, církve, náboženství

Kulturní a společenský život v roce 1995 byl poměrně pestrý a bohatý. Uskutečnila se celá řada zajímavých a hodnotných akcí na poli kulturním i duchovním. Náš římskokatolický kostel má dlouho toužebně očekávané nové zvony, Církev adventistů sedmého dne oslavila 70 let své existence v naší obci.

Na druhou stranu ale nutno zdůraznit, že rok 1995 přinesl na kulturním poli i jednu negativní skutečnost, a to zrušení organizace Osvětová beseda, která vlastně dlouhá desetiletí fungovala jako jediný profesionální garant kultury v obci.

Kulturní akce v roce 1995

<i>Měsíc:</i>	<i>Název akce:</i>	<i>Pořadatel:</i>
Leden	➤ Divadelní pohádka pro děti „Dlouhý, Široký a Bystrozraký“	OB
	➤ „Ve dne zataženo, v noci roztaženo“ - zábavný pořad se Zdeňkem Izerem a Markem Dobrodinským	OB
	➤ Výchovný pořad pro žáky ZŠ „Jak se bránit zločinu“ s judisty manžely Novákovými	OB
	➤ Pololetní předebrávky žáků kursů Hv	OB
	➤ Dětský karneval MŠ střed	MŠ střed
Únor	➤ Divadelní pohádka pro děti „Tři zlaté vlasy děda Vševěda“	OB
	➤ Dětský karneval ZŠ pro starší	SRPŠ
	➤ Dětský karneval ZŠ pro mladší	SRPŠ
	➤ Posezení u cimbálu s cimbálovou muzikou Slezan z Českého Těšína	Restaurace DD
	➤ Rodičovský ples	SRPŠ
	➤ 2x propagační zájezd do vinného sklípku do Velkých Bílovic	OB
Březen	➤ Vzpomínka na T. G. M.	OB, OÚ
	➤ 2x výchovný pořad pro ZŠ s „Divadlem pod lampou“ „O poctivosti“ a „O štěstíčkách“	OB
	➤ Dětský karneval MŠ Koukolná	MŠ Koukolná
	➤ Josefovská zábava	OB
	➤ Divadelní monodrama „Rozhovor v domě Steinových“ s herečkou Hanou Maciuchovou	OB
	➤ Jarní burza dětského oblečení	ČSŽ, OB
Duben	➤ Jarní dětmarovický jarmark	OB
Květen	➤ Oslavy Dne osvobození u příležitosti 50. výročí s národopisným souborem Slezan	OB
	➤ Výstava výtvarných prací žáků ZŠ na téma „Moje maminka“	Knihovna, OB
	➤ Výstava ručních prací	OB, ČSŽ
	➤ Oslavy Svátku matek s programem Josefa Zímy „Písničky z Vlachovky“	OB, OÚ
	➤ Divadelní představení pro děti ZŠ „Cesta kolem světa ...“	OB
Červen	➤ Dětský den – 2. ročník	ODS
	➤ Závěrečné předebrávky žáků kursů Hv	OB
	➤ Zájezd do Itálie do Tyrolských Alp a Benátek	OS OÚ
	➤ Přijetí nejlepších žáků u starosty obce	SPOZ
	➤ Rozloučení se žáky 8. třídy	SPOZ
	➤ Dětské radovánky	SRPŠ
Srpen	➤ Večírek na rozloučenou družstva META u příležitosti likvidace organizace	META

Září	➤ Beseda s promítáním filmu	SPŽ
	➤ Poznávací zájezd ve spolupráci s OB Dolní Lutyně po trase Dánsko, Norsko, Švédsko	OB
Říjen	➤ Setkání s jubilanty	SPOZ
	➤ Vinobraní	ČČK
	➤ Podzimní burza dětského oblečení	ČSŽ, OB
	➤ Oslavy 70. výročí založení Církve adventistů sedmého dne v Dětmarovicích	CASD
	➤ Oslavy 28. října	OB, OÚ
	➤ Vzpomínka na zesulé	SPOZ
Listopad	➤ Společenský večírek firmy NOTIA	NOTIA
Prosinec	➤ Vánoční koncert	ČSL
	➤ Vánoční trhy	p. Wojciková
	➤ Silvestrovský večer	p. Bílková
Celoročně	➤ Kurzy hudební výchovy	OB

Osvětová beseda v letech 1993-1995

Přehled o hospodaření:

Ukazatel:	1993	1994	1995) ¹
Vlastní příjmy	214.000,--	281.000,--	374.000,--
Příspěvek od obce	402.000,--	550.000,--	400.000,--
Příjmy celkem	616.000,--	831.000,--	774.000,--
Převod z předcházejícího roku	72.000,--	16.000,--	5.000,--
Výdaje	704.000,--	810.000,--	761.000,--
Zůstatek	16.000,--	5.000,--	18.000,--) ²
Počet pracovníků ve fyzických osobách) ³	12	9	7
Počet pracovníků přepočtený) ³	6,78	5,29	4,35

Využití Dělnického domu:

Ukazatel:	1993	1994	1995) ¹
Kulturně-společenské akce	45	68	63
Kursovni činnost	7	-	-
Školení	-	11	15
Kroužek výpočetní techniky	13	-	-
Zkoušky souborů ZUČ	3	4	7
Schůze	75	70	62
Právní poradna	-	7	-
Soukromé (narozeniny, svatby)	35	28	26
Celkem	178	188	173

Činnost kina Hvězda:

Ukazatel:	1993	1994	1995) ¹
Plán představení	148	114	102
Skutečně odehraná představení	125	95	85
Celkový počet návštěvníků	2.130	2.402	1.825
Průměr diváků na 1 plán. představení	14	21	18
Průměr diváků na 1 odehrané představ.	17	25	21
Tržby v Kč	27.028,--	37.893,--	25.944,--
Průměrná cena vstupenky	12,69	15,78	14,22
Hrací profil	4x týdně	2x týdně	2x týdně
Počet pracovníků ve fyzických osobách	4	3	2
Počet pracovníků přepočtený	1,23	0,57	0,40

¹ údaje ve všech ukazatelích k 30.11.1995, protože OB byla k tomuto datu zrušena

² zůstatek hospodaření převeden na účet obce

³ počet pracovníků (jak fyzický tak přepočtený) je zde uveden včetně pracovníků kina

Plnění rozpočtu Osvětové besedy za rok 1995

Ukazatel:	Upravený rozpočet:	Čerpání)*:
Příjmy:		
① zůstatek z roku 1994	5.000,--	4.809,36
② vlastní	350.000,--	373.749,10
◇ vstupné celkem	46.000,--	50.111,--
▪ kino	30.000,--	33.525,--
▪ programy	15.000,--	15.260,--
▪ jiné	1.000,--	1.599,--
◇ kursové hudební výchova	55.000,--	57.300,--
◇ pronájmy celkem	204.000,--	181.823,30
▪ Dělnický dům	175.000,--	151.851,30
▪ Koukolná	29.000,--	29.972,--
◇ jiné vlastní příjmy	45.000,--	84.514,80
③ příspěvek od obce	440.000,--	4.809,36
Příjmy celkem	795.000,--	400.000,--
Výdaje:		
① mzdové prostředky	343.000,--	332.249,50
v tom: OON	7.000,--	9.504,--
② cestovné	4.000,--	4.073,60
③ materiální výdaje	171.000,--	149.963,60
◇ palivo	63.000,--	62.983,70
◇ elektřina	46.000,--	28.983,--
◇ voda	1.000,--	114,60
◇ popelnice	9.000,--	8.018,--
◇ údržba	40.000,--	41.308,--
◇ inventář	-	65,--
◇ čisticí prostředky	2.000,--	1.378,90
◇ kancelářský materiál	2.000,--	1.416,20
◇ propagační materiál	-	-
◇ jiný materiál	8.000,--	5.925,40
④ služby a práce	255.000,--	252.572,50
◇ kulturně-výchovná činnost	46.000,--	46.223,--
◇ půjčovní filmy	45.000,--	44.685,40
◇ praní ubrusů	4.000,--	4.048,50
◇ výkony spojů	15.000,--	15.067,60
◇ dovozní paliva	1.000,--	570,--
◇ pojištění budov	22.000,--	22.218,--
◇ daň z nemovitostí	13.000,--	13.072,--
◇ pojištění pracovníků	100.000,--	98.130,--
◇ jiné služby	9.000,--	8.558,--
⑤ sociální fond a jiné výdaje	22.000,--	22.133,--
Výdaje celkem	795.000,--	760.992,20
Zůstatek (tj. finanční vypořádání)	-	17.566,26

)* Čerpání je uvedeno k datu 30.11.1995, protože toho dne byla Osvětová beseda zrušena. Vyčíslený zůstatek hospodaření byl téhož dne převeden na účet obce.

Zrušení Osvětové besedy

Trocha historie

Osvětová beseda vznikla v padesátých letech, v době, kdy byly zakládány tyto kulturní příspěvkové organizace po celé republice. Od začátku, kdy byly založena, měla své sídlo v Dělnickém domě, pouze v době generální rekonstrukce a přestavby v letech 1982 – 1985 sídlila v budově Místního národního výboru.

Nejdříve to byla organizace, ve které pracovali nadšenci ve svém volném čase pouze na minimální úvazek při hlavním zaměstnání. Za pár korun. Činnost organizace se postupně rozšiřovala. Koncem sedmdesátých let, kdy se celostátně dbalo na rozvoj místní kultury, se tato organizace rozvinula do takových rozměrů, že začala zaměstnávat hned několik zaměstnanců.

Vedením Osvětové besedy byli pověřováni na začátku její působnosti hlavně učitelé místní základní školy. Vzpomínám si, že se v této organizaci angažovali Milan Havlas, Josef Frýbort či Milan Čempel¹, ale nevím, v jakých funkcích.

Později (dle archivních záznamů) byl v roce 1966 jmenován správcem Osvětové besedy pan František Zajíc, který tuto práci vykonával až do 31.7.1979. Od 1.8.1979 do 30.5.1981 byla vedoucí OB paní Věra Žurková a 1.6.1981 jsem ji ve funkci vystřídala já Dagmar Šnapková. Osvětovou besedu jsem vedla až do její likvidace, tedy do 30.11.1995.

Pan **František Zajíc** byl velkým nadšencem kulturního dění. Práci v kultuře věnoval spoustu svého času. Když v roce 1979 skončil jako správce organizace, zůstal Osvětové besedě věrný a dělal domovníka v Dělnickém domě i v dalších budovách, které OB tehdy spravovala. Definitivně ukončil svůj pracovní poměr až v roce 1985. A ještě dlouho potom, kdy již nebyl u OB zaměstnán, si často přišel za pracovníky do Dělnického domu popovídat. Zajímal se, co je v kultuře nového, co se děje a připravuje.

Paní **Věra Žurková** vedla organizaci vlastně jen krátce. Měla tehdy dvě malé dcerky a nemohla se tedy práci v kultuře plně věnovat, protože práce vedoucí nebyla ohraničena pevnou pracovní dobou, ale byla velmi náročná na čas i ve večerních hodinách, o sobotách a nedělích i o svátcích.

Na její místo, jak jsem již výše uvedla, jsem nastoupila já, **Dagmar Šnapková**. Tuto práci jsem měla velmi ráda a věnovala jsem jí spoustu času. Nastoupila jsem na místo vedoucí 1.6.1981. Právě v době, kdy bylo místními orgány rozhodnuto, že se bude provádět generální rekonstrukce Dělnického domu. Má pozice nebyla zrovna ideální, protože místo kulturních akcí jsem musela zajišťovat stěhování Dělnického domu. To nebylo jednoduché, protože zde bylo hrozně mnoho věcí ještě z doby dávno minulé. Proto zde bylo zapotřebí udělat rázný pořádek, věci zbytečné zlikvidovat a věci potřebné uschovat a uchovat pro další činnost do budoucna. Jako skladiště materiálu z Dělnického domu tehdy posloužil rodinný domek paní Dulavové² a některé další objekty. Já, vedoucí, jsem se přestěhovala do kanceláře na Místní národní výbor do 1. poschodí vedle obřadní síně. Kulturní a společenské akce jsem pořádala v budově základní školy, v zasedací místnosti na MNV a všude jinde, kde se jen dalo.

¹ později jsem našla ve starých archivních materiálech záznamy o tom, že v letech 1957-58 řídil Osvětovou besedu Stanislav Poláček, v letech 1961-64 učitel Bedřich Hobsa a v letech 1964-66 výše uvedený učitel Josef Frýbort, který se z Dětmovic odstěhoval do Staré Červené Vody u Javorníka

² domek se nacházel hned vedle Dělnického domu, dnes je zbourán a na jeho místě je malý parčík

Když byl Dělnický nově vybudován, musela jsem se postarat o jeho vybavení. Shánět veškeré zařízení – židle, stoly, ubrusy, záclony, vybavení kuchyně, audiotechniku, apod.).

Také úklidové práce bylo nutné udělat. Dodavatel stavebních prací svou činnost ukončil tím, že objekt vymaloval a předal. Ostatní už bylo na nás. Úklidové práce jsme prováděli brigádnicky především o sobotách a nedělích. Brigádníky jsem zajišťovala z řad členů organizací Národní fronty a také z řad členů Občanských výborů. Také někteří neorganizovaní občané rádi přišli pomoci. V dnešní době je to až neuvěřitelné, s jakým nadšením a ochotou jsem se tehdy setkala.

Dá se říci, že téměř každá věc, která v Dělnickém domě byla, mi prošla rukama. Proto je pochopitelné, jak jsem byla zklamaná, když se rozhodlo o tom, že Osvětová beseda bude zrušena.

O zachování Osvětové besedy jsem vedla nerovný boj s místními funkcionáři dokonce i prostřednictvím regionálního a místního tisku)*, o kterém se zde nebudu rozepisovat. Ale bohužel, vše bylo marné a Osvětová beseda byla určena k zániku.

Snad budoucnost ukáže, co vlastně byla pravda a co lež a zda zrušení této organizace bylo či nebylo správné.

Jak probíhala likvidace Osvětové besedy

Dne 22.6.1995 rozhodlo obecní zastupitelstvo o zrušení Osvětové besedy k datu 30.11.1995. Současně toto zastupitelstvo schválilo podnikatelský záměr paní Bílkové na využití Dělnického domu. Rozhodlo rovněž o příspěvku na úhradu půjčovního filmu kina Hvězda této nové provozovatelce ve výši 30.000,- Kč ročně při zachování stávajícího hracího profilu.

19.7.1995 zřídila obecní rada likvidační komisi určenou k likvidaci OB, a to ve složení: Ing. Ilona Petráková, Ing. Lumír Mžik, Miluše Krůlová, Dagmar Šnapková a Dana Dvořáková.

12.9.1995 rozhodla obecní rada o pronájmu budovy Dělnický dům p. Bílkové od 1.12.1995 s tím, že roční nájemné bude činit 100,-Kč (jednosto korun českých). Výše jmenované pronajme i vybavení DD za úhradu 12.000,- Kč ročně.

7.11.1995 byl schválen návrh smlouvy mezi obcí a p. Bílkovou o nájmu nebytových prostor DD.

30.11.1995 definitivně skončila několik desetiletí dlouhá a můžeme říci i plodná činnost Osvětové besedy.

Paradoxem je, že to bylo přesně v den desátého výročí slavnostního otevření nového Dělnického domu - právě před deseti lety (tedy 30.11.1985) byl po generální rekonstrukci Dělnický dům slavnostně otevřen. Namísto plánovaných a připravovaných oslav 10. výročí byl pracovníky OB opuštěn.

Nový Dělnický dům byl v okresním měřítku vlastně největším kulturním zařízením svého druhu na vesnici. Skýtal velké možnosti využití. V letech 1986 – 1989 byl v největším rozkvětu. Po roce 1990 se z finančních důvodů činnost postupně omezovala. S tím byl spojen úbytek zaměstnanců.

)* výstřižky z tisku k této problematice jsou uloženy v přílohové části kroniky

Ostatní pracovníci OB

V roce 1991 pracovalo u OB ve stálém pracovním poměru 18 zaměstnanců s celkovým úvazkem 11, v roce 1995 již jen 7 zaměstnanců s úvazkem 4,35)¹.

Z tohoto počtu bylo v kině v roce 1991 6 pracovníků na úvazek 2,2, v roce 1995 zbyli pouze 2 promítači s celkovým úvazkem 0,4.

V době, kdy byla organizace v likvidaci, pracovali v organizaci:

☞	vedoucí	na úvazek 1,-
☞	účetní	na úvazek 0,7) ²
☞	lektorka	na úvazek 1,-
☞	uklízečka	na úvazek 0,7
☞	2 promítači	na úvazek 0,4 (oba celkem)
☞	2 topiči	na úvazek 1,2 (oba celkem) ³

Práce v kultuře nikdy nebyla lehká a jednoduchá, byla náročná na čas, navíc jen málokdo tuto práci uznával a dovedl ocenit. Za zmínku proto stojí připomenout jména pracovníků, kteří v sedmdesátých až devadesátých letech u Osvětové besedy pracovali a odvedli tak kus poctivé mravenčí práce pro naše spoluobčany a společnost.

Byli to:

☞ **v administrativě:** Pavlína Korpesiová (1986-1989)⁴, Dana Dvořáková (1986-1995), Ing. Denisa Adamcová (1989) a Petra Kišová (1991-1993)

☞ **uklízečky:** Marie Zajícová (1973-1979), Ludmila Volná (1974-1978), Helena Šlachťová (1979-1981), Antonie Baňková (1985-1986), Zdeňka Staníčková (1985-1989), Jarmila Švajná (1986-1987), Jarmila Sikorová (1987-1988), Jarmila Kulová (1988-1993), Marie Kulinská (1989-1990) a Věra Kubánková (1990-1995)

☞ **domovníci:** František Zajíc (1979-1985) a Robert Madecký (1985-1995)

☞ **topiči:** Oldřich Krůl (1985-1991), Antonín Kubánek (1985-1988), Robert Hanusek (1985-1987), Oskar Gorný (1986-1995), Miloslav Popek (1987-1989), Karel Gruščík (1988-1993), Josef Szotkowski (1989-1991), Jiří Ulman (1991), Oldřich Macura (1991-1994) a Oldřich Stronček (1994-1995)

☞ **v šatně :** Ludmila Kyjonková a Zdenka Šeligová (na DoPČ)⁵

☞ **elektroúdržba:** Bohumír Balon (na DoPČ)

☞ jména dalších pracovníků (případně spolupracovníků) jsou uvedena v jednotlivých kapitolách o specifických činnostech OB.

¹ zaměstnanci a jejich úvazky nejsou vyčísleni k poslednímu dni trvání organizace, ale v ročním průměrném propočtu

² účetní na vlastní žádost ukončila pracovní poměr již 30.9.

³ topiči ukončili pracovní poměr již v měsíci červnu po ukončení topné sezóny. Na novou topnou sezónu již nenastoupili, protože Dělnický dům byl plynofikován

⁴ v závorce je vždy uvedena doba, po kterou jednotliví pracovníci u OB pracovali

⁵ zkratka DoPČ, tj. dohoda o pracovní činnosti

Údržba budovy Dělnický dům

Činnost OB byla velmi obsáhlá. Nebyla to jen kultura, personalistika, účetnictví, provozní záležitosti, ale také péče o majetek)* a údržba budovy. Jak se Dělnický dům stavěl, na některé věci se zapomnělo, na některé nezbyl čas či finance. Proto musely být vybudovány dodatečně již za plného provozu, což nebylo právě lehké.

Koncem roku 1985 a v průběhu roku 1986 se odstraňovaly kolaudační závady, postupně se pracovalo na dovybavení objektu, byly zřízeny 2 šatny pro umělce u jeviště, šatna pro 400 návštěvníků ve sklepních prostorách. Doslova „na koleně“ byly na půdě zřízeny skladovací a archivní prostory, na jevišti byl postaven sklad pro uložení hudebních nástrojů. Dřevěnými obklady bylo provedeno zatemnění světlíků u stropu sálu a osvětlení jeviště formou reflektorů.

V roce 1987 bylo hlavním úkolem převést činnost kina z nevyhovujících pronajatých prostor do Dělnického domu. Z přisálí nad kotelnou byl zřízen kinosál, z jedné šatny pro umělce pak promítací kabina. Zřízení kina si vyžádalo náklady ve výši 200 tis. Kčs.

Dále bylo v prostorách kotelny vybudováno sociální zařízení pro topiče, protože doposud zde bylo pouze umývadlo umístěné přímo v kabině WC. Byla postavena společná anténa včetně rozvodů do celé budovy pro příjem TV signálu. Z důvodu ostrahy majetku byla zamřížována okna ve sklepních prostorách celého objektu.

V roce 1988 byla obložena dřevem čelní stěna sálu, bylo zhotoveno 20 ks výstavních panelů a na chodbě u jeviště zřízena druhá maličká šatnička pro umělce.

Nakonec v roce 1989 bylo ve sklepě postaveno dlouho scházející chladírenské zařízení pro restauraci, byla provedena montáž a zavěšení křišťálového lustru na sále a do některých kritických oken a dveří byly nainstalovány kovové mříže.

Na všech dříve uvedených akcích se podíleli pracovníci Drobných provozoven, pracovníci Osvětové besedy a někteří dobrovolníci, za což jim patří velký dík.

Protože od začátku činnosti v novém DD byly problémy se splašky, byla v roce 1991 (již dodavatelsky) vybudována nová větev kanalizace z kuchyně přes sklepní prostory do dvora (náklad 40 tis. Kčs).

V letech 1990, 1992 a 1993 se prováděla pouze nejnutnější běžná údržba, jako malování, drobné nátěry apod.

V roce 1994 byla provedena generální oprava střechy hlavní budovy a sálu.

Od poloviny června do konce října 1995 se prováděla plynofikace budovy DD (plynofikace kotelny, nové rozvody, přetěsnění otopných těles a ventilů). Tyto práce navíc probíhaly za plného provozu a ještě k tomu při likvidaci organizace. Pro pracovníky tohoto zařízení to bylo období jak psychicky tak fyzicky velice náročné. Zároveň to byla poslední práce za existence Osvětové besedy.

) Na tomto místě bych ráda připomněla, že Osvětová beseda spravovala majetek v hodnotě 12,988.827,34 Kčs (stav z roku 1987, který se vlastně do konce existence OB téměř nezměnil) – což nebylo málo a zabralo to spoustu času.*

Zajišťování kulturních a společenských akcí - to bylo hlavní poslání této příspěvkové organizace.

Byly pořádány:

- ☞ vzdělávací akce (kursy, přednášky, besedy, soutěže, ...)
 - ☞ zábavné akce (plesy, taneční zábavy, diskotéky, ...)
 - ☞ pořady dovážené kultury (koncerty, divadelní představení, ...)
 - ☞ výstavy, zájezdy, ...
- a to jak pro mládež tak pro dospělé¹.

Naše děti tak nemusely dojíždět v rámci školního vyučování za kulturou do okolních měst. Také starší občané měli možnost navštívit kulturní programy v místě svého bydliště bez problému s dojížděnkou a za podstatně nižší ceny.

Nejnavštěvovanějšími akcemi byly bezesporu **programy dovážené kultury**. Za zmínku stojí vyjmenovat známé a populární umělce, kteří navštívili naše kulturní zařízení a účinkovali v něm. Byli to:

Ostravská desítka, soubor Atény a Zelená kapela v roce 1986.

Věra Špinarová, Vítězslav Vávra, Petr Němec, Velkopopovická kozlovka s Eduardem Hruběšem, Buřinky Petra Dudeška, Michal Tučný se skupinou Tučňáci a Helena a Jiří Růžičkovi v roce 1987.

Milan Mlsna jako strýc Marcin se skupinou Hudci z Košic, národní umělec Vladimír Menšík² v pořadu „Křeslo pro film“, krojovaná dechová kapela Žadovjáci od Kyjova, Pavel Lukeš a televizní hlasatelka Jana Fořtová s pořadem „6 ran do klobouku“, Mája Velšicová a Milan Slivka s orchestrem Jána Halásze z Bratislavy a Libor a Zbyšek Pantůčkovi v roce 1988.

Bob Frídl a Aleš Kvapil, hudba Gajdoši z Brna, Stanislav Procházka mladší i starší, Pavel Roth, ostravský zpěvák Arnošt Bracháček, mistr světa ve hře na foukací harmoniku Lubomír Šnapka, ostravský imitátor Beda Cyrus známý jako „havíř Slivka“, skupina Banjo Band Ivana Mládka, Luděk Sobota, Roman Skamene, Jitka Asterová, Petr Kotvald se skupinou Trik, oblíbená skupina Plavci a naše nejslavnější dechová kapela Moravanka Jana Slabáka v roce 1989.

Národopisný soubor Slezan z Českého Těšína v roce 1990.

Zpěvák a ilustrátor Honza Vyčítal se skupinou Greenhorns (Zelenáči)³ v roce 1991.

Herec Luděk Munzar, zpěváci Stanislav Hložek, Pavel Hornák a Pavel Novák v roce 1992.

Vynikající Hana Zagorová a Petra Černocká s Jiřím Pracným v roce 1993.

Ostravský herec Josef Kobr, brněnská Jana Matysová, lidový vypravěč Ander z Košic, nestárnoucí Štěpánka Haničincová s Janem Přeučilem, představitelka známé filmové Popelky Eva Hrušková a Zdena Lorencová v roce 1994.

¹ Podrobný přehled akcí naleznete v kapitolách „Kulturní akce“ za jednotlivá léta.

² Vystoupení Vladimíra Menšíka bylo velmi neobvyklé. Sešla se na něj vůbec největší návštěva diváků – celkem 414 platících. V Dětmarovicích byl již velmi vážně nemocný, s nikým před ani po vystoupení nekomunikoval, ale na jevišti ze sebe vydal vše. Zanedlouho po tomto vystoupení zemřel. Dle jednoho jihomoravského deníku to bylo dokonce jeho poslední živé vystoupení na tomto světě.

³ Koncert skupiny Greenhorns zajistil pro naši obec dětmarovický rodák pan Jiří Barteček, který žije v USA a je osobním přítelem Honzy Vyčítala. Skupina Greenhorns vystoupila pak v Dětmarovicích ještě dvakrát – jednou ještě v Dělnickém domě a jednou na fotbalovém hřišti.

Oblíbená herečka Hana Maciuchová a imitátoři známých osobností Zdeněk Izer a Marek Dobrodinský v roce 1995. Jako poslední za éry Osvětové besedy vystoupil oblíbený nestor české dechové hudby Josef Zíma s Atškou Janouškovou.

Mohu říci, že všem výše jmenovaným se u nás v Dětmárovicích velice líbilo, byli většinou velmi mile překvapeni zdejším prostředím. Nikdy nebyly problémy se zajištěním jejich technických případně jiných požadavků. Někteří umělci se k nám do Dětmárovic i rádi vraceli a vystoupili zde několikrát (například Helena a Jiří Růžičkovi celkem třikrát).

Osvětová beseda se rovněž podílela na pořádání celoobecních akcí u příležitosti významných svátků a výročí. Spolupracovala se školami, společenskými a zájmovými organizacemi, občanskými výbory, politickými stranami, podniky a organizacemi na katastru obce i mimo ni, později (po roce 1989) i podnikateli a církvemi.

Velmi dobrá *spolupráce* byla vykazována se základní školou a mateřskými školami (např. výchovné kulturní programy, filmová představení, výtvarné soutěže a výstavy), Českým svazem žen (burzy dětského oblečení a výstavy ručních prací), Českým svazem ochránců přírody (festival ekofilmů, výstavy a přednášky s ekologickou tematikou). V devadesátých letech pak ve větší míře spolupracovala s CASD (kurzy, přednášky a besedy o zdravém stylu života).

Pracovníci Osvětové besedy každoročně až do roku 1989 zpracovávali tzv. Jednotný plán kulturně-výchovné činnosti (*JP KVČ*). Za tímto účelem shromažďovali od veškerých organizací na katastru obce (především od škol, zájmových a společenských organizací, občanských výborů a podniků) potřebné materiály (ponejvíce se jednalo o plány činnosti na jednotlivá léta), ze kterých se vlastně vytvořil sumář kulturních, společenských a sportovních akcí, jež se v tom určitém roce konaly. JP KVČ byl jakýmsi směrodatným vodítkem k pořádání akcí. Byl pravidelně 4x ročně vyhodnocován. Osvětová beseda se na plnění JP podílela značnou měrou.

Podílela se rovněž na vydávání místního zpravodaje „Dětmárovické okénko“, které se ještě v první polovině devadesátých let vyrábělo doslova „na koleně“. Tisklo se na cyklostylovém stroji.

Činnost Osvětové besedy byla *propagována* letáčky do škol a obchodů, osobními pozvánkami, plakáty po obci a relacemi v místním rozhlasu. O činnosti byly zveřejňovány i články v regionálním tisku (např. Karvinské noviny, Nová svoboda) i v tisku s celorepublikovým rozsahem (např. Národní výbory).

Pro všechny Osvětové besedy byly v rámci okresu téměř každoročně vyhlašovány různé *soutěže*, v nichž naše OB vždy obstála se ctí a umísťovala se na popředních místech. Za svou činnost obdržela nejedno ocenění.

Kursy hudební výchovy při Osvětové besedě měly poměrně dlouhou tradici¹.

Na přelomu sedmdesátých a osmdesátých let vyučovali hře na hudební nástroje v prostorách základní školy pod hlavičkou Osvětové besedy manželé Štěpánka a Jan Klaputovi z Karviné (v letech 1979 – 1986). Snažili se sice vyučovat hře téměř na každý hudební nástroj, ale po odborné stránce nebyli na moc vysoké úrovni. Ale byli to nadšenci, kteří milovali jak hudbu tak děti a probouzeli v nich zájem a lásku k této múze.

Jeden školní rok (1982-83) zde působila mladá lektorka - houslistka - Marie Linzerová z Karviné. Ta vyučovala hře na klavír a housle.

Po jejím odchodu začala u OB od 1.9.1983 působit paní Ludmila Videnková - přes hudbu velmi vzdělaná, pro děti velmi obětavá. Této ženě byly a jsou hudba a děti vším. Kursy hry na klavír pod jejím vedením stouply na úrovni, o čemž svědčí umístění našich žáků v okresních soutěžích, kterých se pravidelně každoročně ti nejlepší zúčastňovali a přivázeli si i popřední umístění a ocenění.

Manžel paní Videnkové Josef, člen Ostravské filharmonie, nebyl zaměstnancem Osvětové besedy. Vyučoval hře na housle jako soukromá osoba.

Žáci kursů se pravidelně zúčastňovali veřejných vystoupení v obci. Pod vedením paní Videnkové připravovali programy k významným svátkům a výročím. Pravidelně 2x ročně pořádala Osvětová beseda pololetní předehrávky. Ty se nejdříve (když nebyl v provozu Dělnický dům) konaly na respiriu v základní škole, po zprovoznění Dělnického domu pak v jeho sále. Na programu byly i známé klavírní skladby světových skladatelů. Účast návštěvníků na této akci bývala nevídaná.

Kursovné platili účastníci kursů složenkou na účet Osvětové besedy. V roce 1981 se platilo 60,- Kč měsíčně. Postupně se tato částka zvyšovala, až konečně v roce 1995 se platilo 240,- Kč za měsíc.

Kroužek výpočetní techniky začal při Osvětové besedě pracovat 2.3.1987 současně s otevřením nového kina.

Prvním přístrojem, který si dětmarovické děti mohly osobně osáhnout, byl počítač „Atari“. Největší zásluhu na jeho zajištění měl poslanec a člen rady MNV Ing. Jiří Krůl. Byl velkým fandou této nové techniky, která začala ovládat svět. Vynaložil hodně úsilí a času k tomu, aby se kroužek výpočetní techniky mohl rozběhnout. Tragická nehoda v roce 1988 však zabránila tomu, aby se jmenovaný mohl této práci při OB dál věnovat².

Později, po smrti pana Krůla vedl několik let tento kroužek Ing. Alexander Radimák z Karviné – Starého Města, velký odborník na počítačovou techniku. Později pak syn Jiřího Krůla Martin (tehdy student průmyslové školy strojní v Karviné) se svým kamarádem Ivo Kišou a nakonec student Gymnázia v Karviné Martin Šnapka.

Za tento kroužek děti nic neplatily, veškeré náklady s ním spojené financovala organizace.

¹ *Vzpomínám si, jelikož jsem sama sedm let hrála na housle, že v minulosti v padesátých až sedmdesátých letech vyučovali v naší obci hře na hudební nástroje místní muzikanti pan Antonín Siviec (hře na housle) a pan Josef Wiczorek (hře na housle, klavír, harmoniku a některé dechové nástroje). Ten dokonce sestavil školní orchestr, který vystupoval i na veřejných vystoupeních. Největší módou té doby bylo hrát na harmoniku. Výše jmenovaní učili na základní škole u kostela (někdy i doma) jako soukromé osoby. Za měsíční výuku, která představovala 1 vyučovací hodinu týdně, se tehdy platilo 45,- Kčs.*

² *Vzpomínka na Ing. Jiřího Krůla se nachází ve 3. dílu Kroniky obce na str. 367.*

Při OB pracovaly také **hudební skupiny**.

Nejdříve to byl orchestr pod vedením pana Teofila Šotka, který spolupracoval s divadelním souborem při představeních operet. Později se z něho stal dechový orchestr pod stejným vedením – v sedmdesátých letech přešel tento soubor pod Osvětovou besedu do Dolní Lutyně. Po panu Teofilu Šotkovi převzal taktovku pan Eduard Krůl, dnešní ředitel základní školy v Dolní Lutyni. Tato kapela hraje do dnešních dnů.

V 80. letech, kdy vznikaly moderní hudební skupiny jako houby po dešti, tu byly snahy o zřízení stabilní kapely – nejdříve to zkoušela skupina ATOM, sestavená z vysokoškoláků z Orlové, pak PROTOTYP p. Romana Holtzera opět z Orlové.

V roce 1986 byla založena hudební skupina HARMONIK, složená ze tří místních občanů a dvou občanů Orlové. Vedoucím a varhaníkem byl Vladimír Koláček, na kytaru hráli Jiří Zaremba a Otakar Bartulík, na dechové nástroje Václav Solich a konečně na bicí Miroslav Poláček. Po složení kvalifikačních zkoušek a získání registrace vystupovala tato kapela na večírcích, tanečních zábavách a plesech.

Nakonec od roku 1989 působila při Osvětové besedě skupina AKUSTIK, která k nám přestoupila ze ZK ŽD Bohumín. Jejím vedoucím byl zkušený hudebník z Bohumína pan Boris Tvardek. Dalšími členy této kapely byl jeho syn Jiří Tvardek a Milan Čermák z Orlové. Skupina AKUSTIK nakonec skončila svou kariéru jako hudba při slavnostních občanských a pohřebních obřadech v Bohumíně.

Ani jeden z těchto výše uvedených souborů však nepřežil silnou přesycenou konkurenci.

Velkou kapitolou v životě Osvětové besedy byla **činnost divadelního souboru**)¹.

Ten měl mnohaletou tradici a byl svými akcemi znám v širokém okolí. O jeho činnosti toho bylo v naší obecní kronice v minulosti napsáno již dost, přesto bych ráda činnost tohoto souboru stručně připomenula.

Dle místní obecní kroniky sahají začátky ochotnické divadelní činnosti v obci Dětmárovice do roku 1898. Údajné první představení se v obci konalo 3. července při petrolejkách v hostinci, který je dnes již zbourán. Z tohoto období však neznáme další údaje.

V roce 1920 byl založen „Divadelní spolek DTJ“ (dělnické tělovýchovné jednoty), který ještě působil v provizorních podmínkách v hostinci Alberta Riegra)² čp. 252. V roce 1923 byl postaven nový sál v budově Dělnický dům. Divadelní činnost se přestěhovala do těchto prostor a zde byla aktivně udržována s nucenými přestávkami)³ prakticky až do roku 1989, respektive do roku 1995. Ochotnický divadelní soubor byl po 2. světové válce (ihned v roce 1945) přejmenován na soubor Aloise Jiráka, působil při

¹ Blíže o činnosti divadelního souboru pojednává „Kronika divadelního souboru“, kterou vedl stejně jako obecní kroniku pan Teofil Šotek.

² Budova čp. 252 živnostníka. Alberta Riegra dodnes stojí. V sedmdesátých letech, když se stavěla nová silnice, jí bylo odebráno popisné číslo a budova měla být zbourána. Nakonec však zůstala na svém místě. Jedná se o sklad materiálu provozovny Meta. V době rekonstrukce Dělnického domu zde byly uskladněny divadelní kulisy.

³ Nucené přestávky v činnosti divadelního souboru nastaly v dobách první a druhé světové války a podruhé v době generální rekonstrukce budovy Dělnický dům v letech 1981-1985.

místní Osvětové besedě a byl znám i v okresním měřítku. Se svými představeními hostoval i v okolních obcích. Působil zde soubor dospělých a v sedmdesátých letech i soubor dětský.

V repertoáru souboru bylo mnoho známých titulů, hrály se činohry (např. Psohlavci, Lucerna, Revizor, Lakomec, ...), operety (Polská krev, Perly panny Serafinky, Pražské švadlenky, Děvčátko z kolonie, ...), své zastoupení měly též pohádky (Hrátky s čertem, Strakonický dudák, Popelka, ...).

Poslední představení před rekonstrukcí Dělnického domu se konalo 14.5.1980 a byla to divadelní hra se zpěvy „Ostrov milování“ v provedení mládežnického souboru.

Konečně úplně poslední divadelní hrou, kterou nastudoval divadelní soubor Aloise Jiráska pod vedením manželů Žurkových, byla divadelní pohádka „Hrátky s čertem“. Ta měla premiéru 13.6.1986.

V padesátých až sedmdesátých letech se v Dětmarovicích konaly *okresní divadelní přehlídky*, které nesly název „Dětmarovické divadelní jaro“ a „Dětmarovický divadelní podzim“. Poslední, 16. ročník dětmarovického divadelního jara, se konal v roce 1979.

V osmdesátých letech, po otevření nově rekonstruovaného Dělnického domu, jsme se snažili na tradici divadelních přehlídek navázat. V letech 1986 a 1987 uskutečnily dvě „Okresní přehlídky amatérských divadelních souborů“.

Do historie divadelního souboru se zapsali mnozí občané naší obce. Např. Alois Krůl, Boleslav Blaník, Gusta Švajná, manželé Zdeňka a Otto Karasovi, Teofil Šotek, později Miroslav Stoklasa, Lubomír Hanusek, Bedřich Sýkora a v konečné fázi manželé Věra a Tomáš Žurkovi.

Na tomto místě bych rovněž ráda připomenula skutečnost, že do divadelního života v obci se zapojoval i současný starosta naší obce pan Ing. Adolf Neuwert, který si divadlo s chutí a také dobře zahrál a také maloval nádherné kulisy.

Členové souboru se vždy kromě vlastní divadelní činnosti zapojovali také do veřejného života v obci. Přípravovali programy na kulturní a společenské akce, předtančení na plesy. V letních měsících se pořádaly pro členy souboru vlastivědné zájezdy za krásami naší vlasti. Ke společenskému dění v obci dlouhá léta patřily tzv. Jiráskovské plesy, které byly mezi širokou veřejností velmi oblíbené a hojně navštěvované.

Po „Něžné revoluci“ od roku 1990 byla činnost souboru přes veškeré snahy vedení Osvětové besedy pouze uměle udržována. Členové se aktivně zúčastňovali veřejných akcí v obci, avšak divadelní představení se již nepodařilo nacvičit. Definitivně činnost tohoto souboru zanikla současně se zrušením Osvětové besedy v roce 1995.

Přestože se to netýká činnosti Osvětové besedy, náleží v této kapitole podotknout na skutečnost, že v roce 1948 byl založen při Tělovýchovné jednotě Sokol loutkový divadelní odbor „Kašpárkův svět“. Ten působil v Dětmarovicích ještě v padesátých letech. S loutkami jsme se mohli setkat v sále budovy čp. 137 u občana Miloslava Uhra. Loutky zde nakonec vystřídala klempířská dílna, která je zde dodnes. Vzpomínám si ještě dnes, jak byly stěny tohoto „Kašpárkova světa“ nádherně vyzdobeny obrovskými malbami s postavami z říše pohádek.

Kino Hvězda přešlo pod správu Osvětové besedy 1.1.1982.

Dříve bylo spravováno Okresním národním výborem Karviná. Místní kino bylo vybudováno v prostorách bývalého hostince v domě čp. 25 u Něbroje na přelomu čtyřicátých a padesátých let. Bez větších změn zde fungovalo až do druhé poloviny osmdesátých let.

Dosud nainstalovaná 16 mm technika byla již značně zastaralá a dožívala. Mnohé snímky se zde již nedaly hrát, protože byly v distribuci pouze na 35 mm filmech. Proto se naše místními orgány po otevření nového Dělnického domu rozhodly, že se v Dělnickém domě provede další stavební úprava a činnost kina bude převedena sem do nových prostor. A tak v zimních měsících na přelomu roku 1986 a 1987 v části nazvané přísálí byl vybudován nádherný kinosál pro 63 návštěvníků plus 1 sedadlo služební. Promítací kabina byla již vybavena moderní technikou 35 mm.

Jak jsem se již zmínila na str. 55 této „Kroniky“, náklady na zřízení nového kina si vyžádaly 200 tis. Kčs. Na vybudování této instituce měli velkou zásluhu jak pracovníci kina – především vedoucí Milan Antončík, promítači Milan Nelhübel a Jan Skříšovský, tak pracovníci Osvětové besedy. Po odborné stránce hodně také pomohl vedoucí kina Vesmír z Orlové pan Rudolf Šterba. Nové kino bylo slavnostně otevřeno 2.3.1987 za přítomnosti místních i okresních funkcionářů.

Kino pod OB fungovalo mnoho let. Jeho pracovníci byli nadšenými fandy bílého plátna, svou práci měli rádi, a proto se jich nevystřídalo mnoho.

Vedoucím v novém kině byl celou dobu Milan Antončík (u OB v letech 1982-1994).

Funkci pokladní postupně vykonávaly Zdenka Staníčková (1982-1987), Marcela Antončíková (1987-1994) a vedoucí OB Dagmar Šnapková (1994-1995).

Uvaděčkou a zřízencem v jedné osobě byla Marcela Antončíková (1982-1989), Anna Nelhübelová (1989), Zdeňka Šeligová (1990-1993) a nakonec střídavě vedoucí OB a uklízečka z Dělnického domu.

Promítači byli: Miroslav Dědic (1982-83), Milan Nelhübel (1983-1995), Jan Skříšovský (1987-1992) a Marie Stáňová (1987-1995).

O pořádek se ve starém kině starala uklízečka Zdeňka Staníčková (1982-87), v Dělnickém domě pak zdejší uklízečky.

Po „Něžné revoluci“ se postupně, jako v celé Osvětové besedě, omezoval počet zaměstnanců. Až nakonec zůstal pouze promítač a ostatní funkce (pokladní, uvaděčku a zřízence) zde vykonávala vedoucí OB.

Kino kromě zaběhnutého hracího profilu zajišťovalo i další, mimořádné akce. Promítala se pravidelná dětská představení pro mateřské školy, hromadná představení pro žáky základní školy v rámci vyučování. Byly pořádány přehlídky filmů pro děti, v průběhu několika let se uskutečnila přehlídka ekofilmů. Na žádost společenských a zájmových organizací se promítala uzavřená představení či odborné filmy pro dotyčnou členskou základnu.

Koncem osmdesátých let, kdy začalo na náš trh pronikat video, a kdy byla tato nová technika dostupná pouze některým rodinám, byly promítány videofilmy pro děti mateřských škol. Tuto možnost využívaly i třídní výbory ze základní školy v rámci naplnění volného času dětí po vyučování a rovněž zájmové a společenské organizace.

Restaurační část Dělnického domu byla od dávna pronajímána Jednotě-Jednošć.

Vystřídalo se zde poměrně mnoho vedoucích, z nichž ze starého Dělnického stojí za zmínku Leopold Vluka, místními občany nazývaný „Polda“, vynikající kuchař, který později pracoval v nejlepších restauracích v Karviné. Z doby po rekonstrukci pak stojí za vzpomnutí Jan Wybraniec, dlouholetý vedoucí orlovské Koliby)*. Když dala Jednota-Jednošć výpověď, provozovala krátkou dobu restauraci Osvětová beseda. Myslím, že zaměstnanci si nevedli špatně, ale přesto bylo rozhodnuto, že se restaurace musí pronajmout soukromníkovi.

A to se také stalo. Nejdříve byl provozovatelem Josef Popek, poté Petr Topiař a nyní Vlastimila Bílková (všichni jsou občany naší obce).

Pronájmy místností v Dělnickém domě.

Již od znovuotevření Dělnického domu v roce 1985 se místnosti v této budově pronajímaly.

Od roku 1990, kdy se množily hlasy, že si OB musí na sebe vydělat, se začaly prostory DD dlouhodobě i krátkodobě pronajímat za úplatu podnikatelům i občanům.

Pronajata byla např. místnost č. 215 – bývalá klubovna SSM, kde si nejdříve p. Dana Witoszková zřídila krejčovství. Po jejím odchodu zde provozovala podnikatelka z Havířova sériovou výrobu prádla. Nakonec si tuto místnost pronajala finanční poradenská firma OVB.

Pohled na Dělnický dům z parku

)* Kolektiv restaurace Koliba pracoval v Dělnickém domě kompletně celý po dobu jednoho roku. Bylo to v době, kdy Jednota-Jednošć prováděla generální rekonstrukci tohoto objektu v Orlové.

Další budovy pod správou Osvětové besedy se nacházely v okrajových částech obce.

Osvětová beseda dlouhou dobu provozovala *pohostinství „U Rumcajse“* čp. 334 na Zálesí (v letech 1967 – 1982), kde se vystřídalo mnoho výčepníků, z nichž největší oblibu získala Božena Sikorová, které místní obyvatelé říkali „Rumcajska“.

Pohostinství bylo v roce 1982 převedeno pod Drobné provozovny.

V tomto zařízení v šedesátých až sedmdesátých letech vyvíjela svou činnost organizace SSM. Své sídlo zde měl také občanský výbor č. 1, který vykazoval velmi bohatou činnost a patřil mezi nejlepší v naší obci. Rovněž se zde pořádaly kulturní a společenské akce menšího rázu pro místní část obyvatel, veřejné schůze, školení obyvatelstva v CO a pod.

OB též spravovala *kulturní dům na Olmovci* čp. 126, kde se konaly menší kulturní a společenské akce pro obyvatele této místní části a také schůze podobného zaměření jako „U Rumcajse“. I v této budově aktivně pracoval občanský výbor, a to OV č. 2.

V tomto zařízení se poměrně často pořádaly různé rodinné akce, jako oslavy narozenin, svatby apod. S oblibou zde organizovaly své akce pracovní kolektivy z okolních měst.

O celkový chod zařízení se zde staral správce, který byl pracovníkem Osvětové besedy. Vystřídali se zde Alois Kudrys, Marie Vostruhová a Alois Tomica.

V roce 1986, kdy bylo nově postaveno *Osvětové zařízení v Koukolné*, připadla pod správu Osvětové besedy jeho část - sál. Ten se nejčastěji pronajímá za účelem pořádání rodinných či kolektivních akcí.

V osvětovém zařízení, které sloužilo (stejně jako dva výše uvedené objekty) především coby kulturně-společenské zařízení pro místní část obce, pořádala některé kulturní akce i Osvětová beseda. Dobře zde pracoval občanský výbor č. 3 a dohlížecí výbor Jednoty-Jednošc.. Také MNV využíval tuto místnost k pořádání svých tradičních veřejných schůzí a školení.

Osvětová beseda zde zajišťovala řádný chod prostřednictvím uklízečky. Tuto práci celou dobu vykonávala Anna Tchetová (v letech 1987-1994).

Počátkem devadesátých let zde našel zázemí nově zřízený Klub občanů Koukolná pod vedením Bohumíra Balona. Akce tohoto klubu si brzo získaly na oblibě a jsou pořádány dodnes.

Zájezdová činnost v letech 1990 – 1995

Po sametové revoluci, kdy se otevřely hranice do západní Evropy, nastala v roce 1990 v celé naší republice velká mánie se zájezdy do okolních i vzdálenějších států „západní“ Evropy, dokonce i za její hranice.

Řada prvních zájezdů směřovala do rakouské Vídně. Byly většinou jednodenní. O něco málo později směřovaly české autobusy do německého Mnichova, dále pak do francouzské Paříže či do italských Benátek. To byly zájezdy dvou až čtyřdenní. V poslední fázi této mánie autobusy nabíraly kurs až do vzdáleného Turecka.

Naše obec nezůstala pozadu. Hned v roce 1990 zakoupily Drobné provozovny starší zájezdový autobus, který vozil nejen dětmarovické občany, ale posloužil i řadě organizací z okolních obcí. Do výše zmíněných oblastí zajel mnohokrát.

Na zájezdech nás lákalo vše. Když jsme se dostali za státní hranici, mnohdy jsme si připadali jako v jiném světě.

Krajina a životní prostředí nám připadalo nějak jiné, krásnější. Dokonce i tráva a stromy se nám jevíly krásnější než u nás. Byli jsme uneseni západními dálnicemi a motely, čerpacími stanicemi a podobnými stavbami v jejich bezprostřední blízkosti. Líbila se nám jejich zařízení a také čistota. Obdivovali jsme automobily. Jak na dálnicích, tak také v autosalónech. A co teprve nákupní centra, supermarkety a hypermarkety! Ty jsme většinou viděli poprvé v životě a brali jsme je útokem. Na to, abychom se zašli podívat na památná místa či historické stavby toho či onoho města, nám většinou nezbyl čas. A když už, tak velice málo. Když jsme se sešli zpět v autobuse, ukazovali jsme si navzájem, co jsme koupili a samozřejmě co to stálo. Nejvíce se nakupovaly různé potraviny, např. fritovací oleje, různé druhy kávy, čokolády a čokoládové tyčinky, dále drogistické zboží, jako jsou intimspreje, šampóny a pěny do koupele, z oblečení nejvíce halenky a také elektronika – rádia, přehrávače či hifi věže.

Ve skutečnosti jsme skutečně byli v jiném světě – v tvrdé kapitalistické realitě, kde ten, co má peníze, má vše a ten, co je nemá, nemá nic. My jsme zde samozřejmě byli ti, co nemají skoro nic. Každou uvedenou cenu jsme přepočítávali na koruny, aby nás vytoužená věc přišla levněji, než u nás. Kupovaly se většinou věci, které byly zlevněny ve výprodeji a tudíž neměly valnou hodnotu. Tak se mi například osobně stalo, že jsem v německém Mnichově koupila svým dětem 2 kapesní kalkulačky, které však nikdy nedělaly, co měly, nespočítaly ani 1+1, byly prostě k ničemu. V opravně mi řekli, že jsou neopravitelné. Já jsem tak vyhodila 50 DM. Na okraj bych řekla, že kalkulačku, kterou jsem si pořídila již dříve u nás za 450 Kč, užívám dodnes a počítá bez chyby. Také věž, kterou jsme přivezli z rakouského Lince, nestála za moc. Hrála sice, ale vydávala zvuky jako z plechové krabičky podobné dětské hračce.

Do Turecka pak jezdili na zájezdy především naši „podnikatelé“ pro textilní zboží – pro rifle, halenky, svetry, prádlo, dětské oblečení, obuv a pod.

Ještě bych se ráda zmínila o kultuře našeho cestování. Jelikož jsme neměli finance na ubytování v hotelu, spali jsme v autobuse na nějakém vhodném místě většinou na odpočívadlech u dálnice. Dovedete si představit, jak jsme po takovém třeba čtyřdenním zájezdu vypadali. I stravu jsme si pochopitelně brali s sebou na celou dobu zájezdu. V autobuse tak voněly smažené řízky, pečená kuřata a vepřová sekaná.

I Osvětová beseda a Odborový svaz pracovníků MNV zorganizovali v té době několik podobných zájezdů.

Ve dnech 30.8. – 2.9.1990 uspořádal OS pracovníků MNV zájezd do Německa a Rakouska na trase Mnichov – Salzburg - Linec.

9. listopadu 1990 a 7. srpna 1991 zajistila Osvětová beseda zájezdy do Vídně pro širokou veřejnost naší obce. Cena zájezdu, ve kterém byla vlastně pouze doprava, byla 200,- Kčs na osobu.

Na všech těchto zájezdech jsme byli autobusem Drobných provozoven, který byl obsazen do posledního místa. Za volantem se tehdy ponejvíce střídali spolehliví řidiči Jan Blaník, Milan Nelhübel ml. a Adolf Jehlička.

Zhruba od roku 1993 se zájezdová činnost trochu „zkulturnila“. Pro účastníky zájezdů již byly zajišťovány noclehy a částečně také strava.

Osvětová beseda zajistila ve spolupráci s Osvětovou besedou v Dolní Lutyni pro vyhraněný okruh zájemců z naší obce v letech 1993 – 1995 účast na ***poznávacích zájezdech do zahraničí***. To již byly zájezdy skutečně „kulturní“. Byly zajišťovány přes cestovní kancelář JIKOTOUR Bruntál včetně noclehů. Jejich cena se už pochopitelně nepohybovala řádově ve stokorunách, ale v tisících. To byl také důvod, proč nám OB Dolní Lutyně nabídla několik míst, protože sama nebyla schopna autobus zcela naplnit.

Ve dnech 24. – 30. září 1993 se konal zájezd do Itálie s ubytováním v „levném“ přímořském letovisku Bibione, které je v posledních letech v obležení Čechů. Odtud jsme podnikali celodenní výlety do známých italských měst. Navštívili jsme proslulé Benátky, kde jsme se projeli po vodních kanálech, obdivovali gondoly a tisíce holubů na náměstí sv. Marka. Přes nádherné Apeniny jsme klikatými serpentinami projeli do umělci opěvované Florencie. Navštívili jsme Shakespearovu Julii ve Veroně a poslední den našeho pobytu známý starobylý mořský přístav Terst. To všechno včetně noclehu v apartmánu za pouhých 2.300,- Kč.

1. – 6. září 1994 se uskutečnil zájezd do Holandska „Na největší květinový průvod Evropy“. Vůbec kromě návštěvy tradičních holandských atrakcí jako jsou větrné mlýny, poldry, sýrové trhy či starobylé rybářské vesničky, byl naplněn program celého zájezdu především květinami – návštěva světoznámé burzy květin, exkurze v největším zahradnickém centru, návštěva květinového trhu a rozária a vyvrcholením byla účast na květinovém korzu - průvodu alegorických vozů s pestrou květinovou výzdobou s mnoha desítkami tisíc květů. Účastníci mj. také navštívili město Haag, hlavní město Amsterdam, Madurodam – miniaturní Holandsko či přímořské lázně Scheweningen. Za dopravu, ubytování a 3 snídaně se tehdy platilo 3.600,- Kč.

Ve dnech 1. – 9. července 1995 se konal zájezd „Za kouzlem severu – tajemství fjordů a hor“ do Dánska, Norska a Švédska. Návštěvníci měli možnost navštívit hlavní města Kodaň a Oslo, malebné horské norské vesničky, fjordy, vodopády a ledovce, seznámit se se starou severskou kulturou, městečkem Lillehammer – dějištěm posledních zimních olympijských her, projít se největším rybářským přístavem v Göteborgu či projet se trajektem po moři. V ceně zájezdu (6.900,- Kč) byly kromě dopravy po souši i moři a ubytování také tři snídaně formou švédského stolu.

Všechny tyto tři zájezdy byly perfektně připraveny a byly doslova nabity bohatým programem. Je škoda, že možnosti zúčastnit se jich, využilo poměrně málo našich občanů.

V uvedených letech se také pořádaly v minulosti velmi oblíbené *zájezdy po republice*. V roce 1990 např. OB uspořádala zájezd do Olomouce nazvaný „Vyznání růžím“, spojený s návštěvou ZOO a kostela na Svatého kopečku. Nutno podotknout, že cena tohoto zájezdu (vlastně cena za dopravu) byla 50,- Kčs!

Rovněž v roce 1990 se uskutečnil zájezd do Národního divadla v Praze)¹.

A konečně ve dnech 27. – 29.8. 1993 se konal zájezd do Jižních Čech. Postupně jsme navštívili malebné městečko Telč, Jindřichův Hradec, České Budějovice, výstavu „Země živitelka“, snad nejkrásnější zámek v Čechách Hlubokou nad Vltavou a konečně Lipenskou přehradu.

Na tento zájezd budou jeho účastníci dlouho vzpomínat, protože cestou se nám přihodila událost, která se jen tak každému nestane. Zájezd byl organizován přes Čedok. Při návratu zpět se nám delší dobu zdálo, že v autobuse něco klepe. A skutečně klepalo. Řidič zřejmě něco tušil a jel pomaleji než dřív. I to nám bylo podivné. Když jsme se po dálnici blížili z Čech před Brno, něco zařinčelo, autobus rychle zastavil. Z autobusu totiž vypadl kus motoru. Naštěstí se nikomu nic nestalo. Řidič nám sdělil, že oprava je nemožná. Tak jsme museli z dálnice volat o pomoc. Našli jsme ji u ČSAD Brno, kde se mi podařilo)² po delším přemlouvání přesvědčit dispečera, aby nás odvezl do Dětmovic. Tak jsem se vlastně šťastně vrátili domů.

Koncem roku 1994 se začaly objevovat jako houby po dešti tzv. *propagační zájezdy*. Tyto zájezdy byly pořádány firmami zabývajícími se obchodní činností – prodejem určitého druhu zboží. V období 1994 – 1995 byly prostřednictvím Osvětové besedy ve spolupráci s firmou Winston zajištěny pro naše občany zájezdy do valašského Rožnova na zvěřinové hody a zájezdy do jihomoravských Velkých Bílovic do vinného sklípku. Ceny těchto zájezdů se pohybovaly v cenové relaci 100 – 150 Kč.

Některé firmy dokonce nabízely tyto propagační zájezdy za přijatelných podmínek i do zahraničí.

14. – 18. června 1995 uspořádal odborový svaz Obecního úřadu ve spolupráci s toutéž firmou pro své pracovníky, jejich rodinné příslušníky a známé zájezd s názvem „Země uprostřed hor“ do Dolomit v Jižním Tyrolsku v Itálii. Byl to zájezd poznávací spojený s propagační akcí výrobků, které uvedená firma prodávala.

Přes alpské velehory jsme se dostali na místo ubytování do lázeňského města Levico Terme. Odtud jsme podnikali výlety k největšímu alpskému jezeru ledovcového původu Lago di Garde, do lázeňského města Merana uprostřed kouzelných Alp a do proslulých historických Benátek. Na zpáteční cestě jsme se zastavili v rakouském alpském zimním středisku Innsbrucku. Výlet to byl nádherný. V ceně zájezdu ve výši 2.980,- Kč byly zahrnuty kromě dopravy také 3 noclehy ve velmi slušném hotelu, 3 bohaté snídaně a jeden oběd v pravém italském stylu.

¹ O zájezdu do Národního divadla v Praze je zmínka ve 3. dílu Kroniky na str. 402. Na str. 486 je pak provedena oprava a doplnění údajů k této akci.

² Uvádím: „podařilo se mi“, protože zrovna tehdy jsem byla já, jako již dříve mnohokrát, vedoucí zájezdu.

Vysvěcení nových zvonů

První¹ a druhá² světová válka odcizily našemu kostelu celkem 6 zvonů.

V roce 1994 se začalo na popud zdejšího duchovního správce Mgr. Jindřicha Lorisze s finančními sbírkami na 3 nové zvony pro náš místní farní kostel sv. Marie Magdaleny. Koncem roku bylo již vybráno cca 200 tis. Kč. Celkem se pro tento účel vybralo 285 tis. Kč. Nejvíce - 100 tisíc korun - na zvony věnoval ve svém odkazu Msgre Bohumil Nerychel, dětmarovický rodák, probošt u Sv. Mořice v Olomouci.

Rovněž obec Dětmarovice přispěla v roce 1994 částkou 50 tisíc Kč a Elektrárna Dětmarovice částkou 30 tisíc Kč. Zbytek vybrali mezi sebou dětmarovičtí občané. Podnikatelé byli v tomto směru velmi skoupí a na sbírce na nové zvony se dle vyjádření místního faráře Mgr. Jindřicha Lorisze téměř nepodíleli.

Když byly získány potřebné finanční prostředky, byly zvony objednány.

Tři nové zvony jsou ulity z bronzu ve zvonařské dílně Josefa Tkadlece v Halenkově na Valašsku. Společně s nimi byla vyrobena nová zvonová stolice pro 6 zvonů. Celkové náklady na zvony i novou stolicí si vyžádaly celkem 366 tis. Kč.

V sobotu 18. listopadu 1995 v 10,00 hodin se konal před hlavním vchodem do kostela slavnostní akt posvěcení nových zvonů. Vykonal jej Msgre Miloslav Klisz - farář z Albrechtic³.

Ještě téhož dne zaměstnanci firmy Tkadlec z Halenkova za spolupráce dopravní firmy pana Sosny z EDě, která propůjčila autojeřáb, zvony nainstalovali do velké věže kostela.

Jaké zvony byly do věží umístěny?

🔔 Velký zvon – **sv. Marie Magdaléna**. Pojmenován podle zdejšího kostela, který je této světi zasvěcen. Váží 376 kg.

Je na něm zobrazen Ježíš na kříži, pod nimž stojí jeho matka Maria a apoštol Jan. Dole pak nápis „*sv. Marie Magdalská, vypros nám, ať nezůstaneme hříšníky*“.

Používá se při slavnostech i pohřbech. Kmotrem zvonu byl MUDr. Václav Sochor.

🔔 Střední zvon (tzv. Anděl páně) – **sv. Bohumil**. Pojmenován podle Msgre Bohumila Nerychla, který věnoval na zvony nejvyšší finanční částku. Váží 233 kg.

Je na něm zobrazeno probodnuté srdce Pána Ježíše. Dole nápis „*sv. Bohumile, dej, ať jsme milí Bohu jako ty*“.

Zvoní 3x denně. Kmotrem zvonu se stal starosta obce Ing. Adolf Neuwert.

🔔 Nejmenší zvon (Umíráček) – **sv. Jindřich**. Pojmenován podle správce naší farnosti Mgr. Jindřicha Lorisze. Váží 165 kg.

Je na něm zobrazena královská koruna a dole nápis „*sv. Jindřichu, pomáhej nám k dosažení věčné slávy*“.

Jeho kmotrem byl ředitel Elektrárny Ing. Jan Mikulka.

¹ První zvony v kostele pocházely z počátku 19. století. V roce 1916 byly rozbity a z obce odvezeny za účelem použití zvonoviny ve válce.

² V roce 1925 byly ve věži nainstalovány 3 nové zvony z dílny Richarda Herolda z Chomutova, které zde zvonily do období 2. světové války, která je našemu kostelu opět vzala.. Byly zkonfiskovány německou nacistickou armádou v roce 1942. O prvních i druhých zvonech můžeme nalézt podrobné informace v „Pamětní knize obce Dětmarovice“ na str. 122 – 123.

³ Z duchovenstva byli na této slavnosti také přítomni: náš duchovní správce Mgr. Lorisz, dolnolutyňský farář P.Alois Cinciala, fryštátský děkan a farář P. Mgr. Petr Černota, bohumínský kaplan P.Mgr.Tobias Piotr Kołodziejczyk, těrlický farář P.Mgr.Marcel Tesarčík.

70. výročí založení sboru CASD

Mezi nábožensky založenými občany naší obce je nejvíce rozšířena církev římsko-katolická, pravděpodobně na druhém místě jsou příslušníci Církve adventistů sedmého dne. Tato církev má dokonce u nás v Dětmarovicích svou modlitebnu, kam se pravidelně každou sobotu sjíždějí občané z širokého okolí na pobožnosti. Tato modlitebna má čp. 454, nachází se nad soustředěným staveništěm. Je to bývalý rodinný domek rodiny Doležalovy.

Tato církev oslavila v sobotu 21. října 1995 v Dělnickém domě 70. výročí založení sboru)*. Oslavy se konaly po celý den a sál Dělnického domu byl zaplněn doslova do posledního místa. Kromě příslušníků místního sboru se této akce zúčastnili i věřící jiných sborů z okolních měst a obcí.

Mottem oslav byl citát z Evangelia Matouše „...Já jsem s vámi po všechny dny...“.

Kázání měli br. Petr Pimek a br. Vladimír Krynský, kteří působili či působí v Dětmarovicích. Br. Pimek působil jako kazatel v naší obci v letech 1989 – 1993 a br. Krynský od roku 1993 do dnešních dnů. S kázáním vystoupil také hostující br. Jan Nowak z Ostravy a br. Miroslav Kysilko z Prahy. Součástí celodenní slavnostní bohoslužby byl kromě modliteb, písní a kázání audiovizuální program z historie sboru a vystoupení hostujícího dětského pěveckého sboru z Přerova.

Modlitebna CASD v Dětmarovicích v domě čp. 454

)* Tato akce se konala v Dělnickém domě vlastně již podruhé. Poprvé to bylo v roce 1990, kdy Církev adventistů sedmého dne oslavila 65. výročí založení sboru v Dětmarovicích. I tehdy se slavnostní vzpomínkové bohoslužby konaly po celý den ve všech prostorách Dělnického domu a měly stejnou masovou účast jako v letošním roce.

Školství

Přehled o počtech tříd a žáků na základní škole:

<i>Školní rok:</i>	<i>Počet tříd:</i>	<i>Počet žáků:</i>
<i>1990-91</i>	<i>13</i>	<i>343</i>
<i>1991-92</i>	<i>14</i>	<i>329</i>
<i>1992-93</i>	<i>14</i>	<i>314</i>
<i>1993-94</i>	<i>13</i>	<i>293</i>
<i>1994-95</i>	<i>12</i>	<i>284</i>
<i>1995-96</i>	<i>13</i>	<i>295</i>

Žáci se učí poznávat přírodu

Projektů, aktivit a soutěží, které jsou ve škole organizovány, vzhledem k počtu dětí, je poměrně dost. V soutěžích je nejdůležitější **biologická olympiáda**, která probíhá ve dvou kategoriích s postupem do okresního kola. Zúčastňuje se jí 13 % žáků dané věkové kategorie. Závěrečné vyhodnocení školních kol této olympiády se konalo 24. a 25. dubna. Všem účastníkům, celkem 19 žákům, předala tajemnice ČSOP odměny.

Téměř každým rokem se žáci zúčastňují soutěží týkajících se znalostí **o zvířatech v ZOO** v Ostravě, na které jezdí stovky dětí z celé severní Moravy. Letos se podařilo, že družstvo dívek z 5. a 6. třídy postoupilo do finále a z jedenácti družstev bylo páté.

Ve škole tento školní rok 1995/96 pracují **tři přírodovědné kroužky**, jejichž členové se podílejí na různých školních ekologických aktivitách. Nejvýznamnější z nich jsou dva mezinárodní ekologické projekty „Modré z nebe“ a „Ozón“, které jsou v České republice organizovány klubem Tereza, Sdružením pro ekologickou výchovu ČSOP Praha.

Již čtvrtým rokem v dílčím projektu „Kyselý déšť“ zjišťují mladí ekologové na podzim a na jaře hodnoty pH dešťových srážek a výskyt lišejníků v Dětmarovicích, které jsou zvláště na kyselé deště citlivé

V projektu „Ozón“ na listech speciálních odrůd tabáku zaznamenávali výskyt skvrn, podle nichž se určuje stav přízemního ozónu. Výsledky pozorování poslali „Tereze“ do Prahy. Ze zpráv, které se zpracovávají centrálně ze všech účastnických zemí v Norsku, dostávali zpětně informace, ze kterých se poučili o stavu znečišťování ovzduší nejen u nás, ale také v celé Evropě. Ve školním roce 1994/95 se dokonce v dílčí soutěži ČR projektu „Ozón“ o nejvyšší tabák, umístili na třetím místě.

Členové přírodovědného kroužku si dopisují z dětmi z Maďarska, které se projektu „Modré z nebe“ také účastní.

Ke Dni Země v dubnu 1995 poslali do Prahy **vzkazy planetě Zemi** spolu s maketou zeměkoule. Na tu nakreslili, jak by si představovali zeměkouli v roce 2000. Vzkazy a maketa byly předány na mezinárodní poradě expertů 40 zemí, konané pod názvem „Dílna o výchově a práci s veřejností pro trvale udržitelný rozvoj“, v Praze koncem listopadu 1995 paní Patchalada Kaewsipalard z Bangkoku. U příležitosti této porady byla výstava „Kdo je kdo v ekologické výchově a práci s veřejností v ČR“. Informovala o 17 organizacích, včetně pěti základních škol, z nichž jednou byla naše.

Při této příležitosti je třeba zdůraznit, že největší zásluhu na úspěších „mladých přírodovědců“ má Mgr. Marta Dziechciarková, učitelka zdejší školy.

Turnaj ve starbalu

Dne 27.2.1995 se uskutečnil na ZŠ 1. ročník turnaje ve STARBALU pro žáky 6. tříd. Starbal je nová míčová hra, rozvíjející rychlost, postřeh a výbušnost při hře. Je to doba malé sálové kopané. Tato nová hra chlapce maximálně zaujala.

Celou soutěž sponzorovala firma Lumijan formou občerstvení a věcných odměn. Přispěla také Elektrárna a SK Dětmárovice.

Ekologická soutěž ke Dni Země

Členové přírodopisného kroužku „Koloušek“ při ZŠ v Dětmárovicích dali podnět k uspořádání velké ekologické soutěže k celosvětovému 25. výročí konání Dne Země. V jejich snaze je podpořilo vedení školy a pomohlo jim akci realizovat. Získalo také sponzory, kteří uhradili odměny, a další spolupracovníky. Sponzory byla Elektrárna a MUDr. Plevová, spolupřáteli byli členové místního Českého svazu ochránců přírody.

Ekologická soutěž byla opravdu velká. Konala se 22.4.1995. Zúčastnili se jí všichni žáci 5. – 8. tříd, celkem 152 dětí. V nádherném slunečném jarním počasí prošli ve tříčlenných družstvech lesíkem po „Stezce zdraví“ pět stanovišť. Na prvním měli za úkol správně pojmenovat právě rostoucí dřeviny a byliny. Na druhém poznávali různé živočichy. Na třetím si prověřovali své znalosti z ekologie, na čtvrtém prokazovali, jaké mají vědomosti o přírodě v naší obci. Na pátém stanovišti odpovídali na otázky z přírodopisu.

Žáci sedmých tříd odpovídali na otázky ze stomatologie člověka. Nejstarší žáci osmých tříd určovali vzorky nerostů a hornin.

Tato krásná akce splnila svůj cíl. Děti si v praxi zopakovaly své školní přírodopisné znalosti, případně si je doplnily. Hlavně však byly podněceny k tomu, aby si uvědomily, že příroda v Dětmárovicích je krásná, že je třeba o ni pečovat a chránit ji.

Dětský den

V sobotu 3. června 1995 proběhl druhý ročník „Dětského dne“ organizovaného ODS ve spolupráci se základní školou. I přes nepřízeň počasí se ráno před školou shromáždilo asi 150 žáků různých věkových kategorií, mnozí v doprovodu svých rodičů.

Akci zahájila ředitelka školy Mgr. Helena Mecová, poté všechny přivítal starosta obce Ing. Adolf Neuwert a nakonec přítomné pozdravil předseda ODS MUDr. Václav Sochor.

Děti měly možnost předvést své schopnosti a dovednosti v zajímavých a nápaditých disciplínách, které zorganizoval přípravný výbor ODS. Všichni účastníci obdrželi sladkosti, bylo také pro ně připraveno občerstvení. Nejlepším jednotlivcům byly předány odměny.

Sport, zájmové a společenské organizace

*V Dětmarovicích v roce 1995
pracovaly s různými úspěchy
dvě sportovní a další zájmové a společenské organizace:*

- SK Dětmarovice (fotbalový klub)*
- TJ Sokol*
- Český svaz ochránců přírody (ČSOP)*
- Český zahrádkářský svaz (ČZS)*
- Český svaz chovatelů drobného zvířectva (ČSCHDZ)*
- Chovatelé poštovních holubů*
- Český svaz včelařů (ČSV)*
- Myslivecký svaz (MS)*
- Honební společenství „Rovina“*
- Kynologický svaz*
- Sbor dobrovolných hasičů (SDH)*
- Český červený kříž (ČČK)*
- Český svaz žen (ČSŽ)*

SK - postup do vyšší soutěže

V letošním roce jsme společně oslavili historický postup našeho fotbalového SK Dětmarovice do vyšší soutěže - *do Moravskoslezského župního přeboru*. Tato událost je o to radostnější, že bylo tohoto postupu dosaženo v roce, kdy si připomínáme 60. výročí založení místního SK. Je nesporné, že postup vybojovali především hráči svými výkony na hřišti, ty však byly podmíněny potřebnými podmínkami pro rozvoj kopané v naší obci a činností SK vůbec.

V souvislosti s tím je třeba se zmínit o pomoci obecního úřadu a sponzorů - firem, které se na jejich vytváření podílely.

Jsou to ČEZ a. s. EDě, MONT a. s. Karviná, KUANTO Karviná - Ráj, Coca - Cola Frýdek - Místek, FESO Dětmarovice, Lumijan Dětmarovice, Truhlářství Kiša, PROCON Dětmarovice, AL-MAR Orlová - Lutyně, BTB Bartovský Karviná - Hranice, MaDeX Dětmarovice, KOEX Dětmarovice, IVO INTERNATIONAL LTD Brno, EX-PR-ES Horní Suchá, BACH Dětmarovice, GRAND Dětmarovice, STELMAR Dětmarovice, CIBA Dětmarovice, Sady Životice, Universal shop Dětmarovice, Szarzec Český Těšín, Farina Dětmarovice, Saki Dětmarovice.

Pestrá a rozsáhlá činnost našeho SK by byla nemyslitelná bez nezištné práce a pomoci řady dobrovolných činovníků a funkcionářů. Ti obětavě zajišťovali organizační úkoly a další materiálně-technické podmínky pro rozvoj našeho fotbalového areálu a pro činnost našich žákovských a dorosteneckých družstev i družstva mužů.

U příležitosti historického postupu našich fotbalistů do vyšší soutěže byli jak fotbalisté tak činovníci klubu dne 23.6.1995 slavnostně přijati u představitelů obce na Obecním úřadu. Starosta obce Ing. Adolf Neuwert poděkoval všem přítomným za postup do Župního přeboru a předal nejlepším poháry, aby jim připomínaly tento historický okamžik dětmarovické kopané.

Dětmarovičtí fotbalisté se v nové soutěži uvedli velmi dobře a po podzimní části zaujali slibné 3. místo, což je velkým úspěchem.

Činnost TJ Sokol v roce 1995

Činnost TJ Sokol je zaměřena především na práci s mládeží a dětmi, a to především v oddíle ASPV (Asociace sportu pro všechny) a v oddíle stolního tenisu.

V *ASPV* pracovalo 8 cvičitelů. Mladší žactvo pod vedením T. Čempelové a V. Kucharczykové cvičilo v tělocvičně ZŠ, stejně jako starší žactvo a oddíl košíkové pod vedením J. Popiolkové. V Sokolovně cvičily starší ženy rehabilitační cvičení pod vedením V. Sikorové a A. Malcharové a mladší ženy cvičily aerobic a strečingová cvičení pod vedením Martiny Šotové, později p. Chmielové.

V měsíci září připravila ASPV ve spolupráci se SRPŠ akci „*Olympijský den zdraví*“ – její druhý ročník)*. Patronát nad touto akcí převzal Obecní úřad a sponzorovali ji místní podnikatelé. Pro nepříznivé počasí se tato akce konala v sokolovně.

Oddíl stolního tenisu vedl M. Dvořák. Hrálo se 2x týdně. Hlavní akcí pořádanou tímto oddílem v roce 1995 byla soutěž „*O putovní pohár ve stolním tenisu*“, kterého se zúčastnily i družstva z jiných oddílů okresu Karviná.

Rovněž *odbor turistiky* nezůstal ve své činnosti pozadu. V roce 1995 uspořádali členové odboru spolu s neorganizovanými příznivci turistiky celkem 8 výšlapů v Beskydech. Trasy vedly na Lysou horu, Kotař, Prašivou, Javorový, Skalku a Velký Polom, Ondřejník a na Gírovou. Na organizaci všech těchto výšlapů měl největší zásluhu JUDr. Otakar Karas.

Zahájením turistické sezóny byl dne 25.3.1995 již *12. ročník „Dětmarovických groblí“*, pochodu na 12 a 25 km a běhu na 25 km. Zúčastnilo se ho 61 pochodníků na 12 km, 48 pochodníků na 25 km a 16 běžců. Běželo se ve dvou kategoriích - do 40 let a nad 40 let. V kategorii do 40 let absolvoval vítězný běžec Igor Heleš z Karviné celou 25 km dlouhou trať za 1 hod. 27 min. a 15 sekund. Vítěz kategorie nad 40 let, Jan Trčka z Valašského Meziříčí, byl pomalejší zhruba jen o 10 minut. Trať proběhl časem 1 hod. 37 min a 00 sekund. V každé kategorii obdrželi tři nejlepší věcné dary a medaile. Také nejstarší a nejvzdálenější účastník této akce obdrželi v cíli věcnou upomínku.

Do Dětmarovic se sjeli turisté nejen z okolních měst, ale také z Ostravy, Českého Těšína, Kopřivnice, Frenštátu pod Radhoštěm, Valašského Meziříčí, Olomouce, Jilemnice, Svobody nad Úpou, Horních Tošan i Prahy.

Pro žáky ZŠ byla uspořádána soutěž „*O putovní vlajku*“, které se zúčastnilo 55 žáků naší ZŠ. Vítězná třída obdržela dort a putovní vlajku.

Všichni účastníci „*groblí*“ obdrželi v cíli občerstvení a diplom.

Akce se konala za slunečného, ale bohužel, větrného počasí. Terén byl dobrý, jen místy mokrá. K žádnému úrazu ani zranění nedošlo.

)* První ročník této akce se konal roce 1994. Tehdy se akce se zúčastnilo 129 dětí, z toho 20 předškoláků, 38 dětí z 1. a 2. třídy, 22 žáků 3. a 4. třídy, 25 žáků 5. a 6. třídy a konečně 24 žáků ze 7. a 8. třídy a dorostenců.

Z činnosti Ochránců přírody

V letošním *Evropském roce ochrany životního prostředí* se podařilo organizaci Ochránců přírody uskutečnit několik zajímavých akcí (např. výstavu fotografií o práci ČSOP, která se konala v Děl. domě, spolupráce na Dni Země v ZŠ a výlet s dětmi do ZOO v Ostravě spojený s návštěvou výstavy o chráněné přírodě okresu Karviná v Havířově).

Největší akcí však bylo „*Otvírání studánky*“.

Místní organizace chce navázat na tradici našich předků, protože i my si vážíme čisté vody, zdroje života na této planetě. Proto šli hoši i děvčata v krojích ke studánce, kde si zazpívali, symbolicky ji pokřtili a slíbili, že o ni budou společně se členy ČSOP pečovat.

Akce vyvrcholila v hájence, kde byly připraveny soutěže ve znalostech o přírodě, rozlišené podle věku dětí, takže se nikdo nemusel obávat, že neuspěje. Zábavné hry probíhaly průběžně a vše doplnila diskotéka. Přestože pořadatelům počasí nevyšlo a museli se tísnit v budově hájenky, byli rádi, že se dobrá věc podařila. Trápí je však skutečnost, že v těsné blízkosti této studánky je černá skládka, která nejen hyzdí les, ale škodí i přírodě a může i ohrozit kvalitu vody ve studánce. Přáli by si, aby lidé nebyli lhostejní k nepořádku a ničení přírody a udělali něco pro to, aby jejich potomci poznali krásu čistých lesíků a potůčků.

Ochránci přírody si váží zájmu starosty obce o tuto akci i jeho osobní účast.

Díky Obecnímu úřadu, Elektrárně a dalším sponzorům z řad podnikatelů mohly děti obdržet občerstvení a pestré odměny.

Z činnosti ZO českých chovatelů

ZO Českých chovatelů apeluje na všechny chovatele králíků, aby očkovali své chovy a pomohli tak zamezit šíření nebezpečných nemocí*. Proto zajistila v roce 1995, jako již tradičně, očkování králíků proti myxomatóze a králíčímu moru.

Očkování proti *myxomatóze* se provádí dvojpíchem – propíchnutím ušního boltce králíka. Očkují se králíci starší čtyř týdnů. Již 4.den po očkování je králík částečně chráněn, plná ochrana je od 9. dne po očkování a celá délka ochranného období je 10 – 12 měsíců.

Mor králíků je virové onemocnění s velmi rychlým průběhem a vysokou úmrtností. Šíří se vzduchem. Nejvíce ohroženi jsou mladí králíci od 2 do 6 měsíců. Příznaky onemocnění jsou velmi nezřetelné, průběh onemocnění je velmi rychlý s úhynem v neočkovaných chovech až 100 %. Očkování proti moru se provádí podkožně vpíchem do krajiny nad lopatkou. Očkují se mláďata od šesti týdnů, ochrana se vyvine za 2 – 3 týdny a trvá až 12 měsíců.

Za ZO ČCH Dětmárovce prováděl očkování pan Jaromír Křížák.

Ceny za jednu očkovací látku se pohybují přibližně mezi 6,- až 7,- Kč.

)* *Také u jiných domácích zvířat se v současnosti vyskytují nebezpečné nemoci, proti kterým je třeba účinně bojovat. Např. všichni majitelé včel jsou povinni provést ošetření včelstev proti nebezpečné nákaze varroáza. V rámci prevence šíření nálezů a provádění zdravotních zkoušek jsou všichni chovatelé skotu a prasat povinni vždy do 30. září ohlásit na OÚ kategorii a počet chovaného skotu a prasat. Dne 28.11.1995 byly provedeny u chovatelů skotu veterinární zkoušky.*

Z činnosti Sboru dobrovolných hasičů

Dne 18. března 1995 se v Dělnickém domě konala akce na okresní úrovni, a to **Shromáždění delegátů Sborů dobrovolných hasičů** okresu Karviná.

Toto shromáždění bylo svoláno podle Stanov Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska. Účastníky byli delegáti zvoleni na výročních valných hromadách SDH, členové okresního orgánu a hosté.

Členové celookresního Sdružení jsou si vědomi významu a potřeb dobrovolné požární ochrany v nových celospolečenských podmínkách a svou prací chtějí přispět k ochraně životů a zdraví lidí, majetku, k likvidaci požárů, následků způsobených požáry, živelními pohromami a haváriemi.

Shromáždění delegátů SDH okresu Karviná mj. projednalo:

- zprávu o činnosti okresního Sdružení za uplynulé období a zaměření činnosti na další období

- zprávu okresní kontrolní a revizní rady

- zprávu mandátové, volební a návrhové komise.

Sbory dobrovolných hasičů, mezi něž patří i náš sbor, úzce spolupracují s požárními stanicemi útvaru Sboru požární ochrany Karviná. Jsou pro naši společnost velmi potřebné, bez jejich pomoci by si někdy profesionální hasiči nevěděli rady.

Rozbor požárnosti v okrese:

<i>Rok:</i>	<i>Počet požárů:</i>	<i>Výše škod:</i>	<i>Uchráněné hodnoty:</i>	<i>Počet zraněných:</i>	<i>Počet usmrcených:</i>
1991	294	4,721.800,--	21,722.000,--	16	7
1992	495	7,305.000,--	42,829.000,--	15	3
1993	433	8,600.800,--	32,088.000,--	20	3
1994	595	10,182.600,--	37,590.000,--	12	-

Přehled požárnosti okolních obcí:

<i>Obec:</i>	<i>1992</i>	<i>1993</i>	<i>1994</i>
Dětmarovice	15	8	16
Orlová	61	42	51
Dolní Lutyně	4	4	7
Petrovice u Karviné	5	6	12
Doubrava	8	3	-

Členská základna SDH v okrese:

<i>Rok:</i>	<i>Počet SDH:</i>	<i>Počet členů:</i>	<i>Z toho:</i>		<i>Počet okrsků:</i>
			<i>Muži:</i>	<i>Ženy:</i>	
1991	60	4535	3024	1511	7
1992	52	4172	2783	1389	7
1993	48	3991	2661	1330	7
1994	48	3664	2456	1208	7

Na tomto místě bych ráda poznamenala, že Dětmarovice jsou jedním ze sedmi okrsků v okrese. Tento okrsek soustřeďuje členy SDH z obcí Dětmarovice, Marklovice, Závada, Dolní Lutyně, Nerad a Věřňovice.

Závěr

Stručné zhodnocení roku 1995

Rok 1995 byl prvním rokem po nových volbách do zastupitelstva obce, které se konaly na sklonku minulého roku. Pro osvěžení paměti bych připomenula, že v čele obce stál starosta Ing. Adolf Neuwert, jeho zástupcem byl Ing. Lumír Mžik, členy rady pak Ing. Lumír Jendryščík, Svatava Salavová a Josef Tomčík.

Těmto výše jmenovaným, kteří úzce spolupracovali s dalšími členy Obecního zastupitelstva a také pracovníky Obecního úřadu, se podařilo během roku vytvořit v obci hodnotné dílo, na které mohou být hrdi a které přetrvá desetiletí.

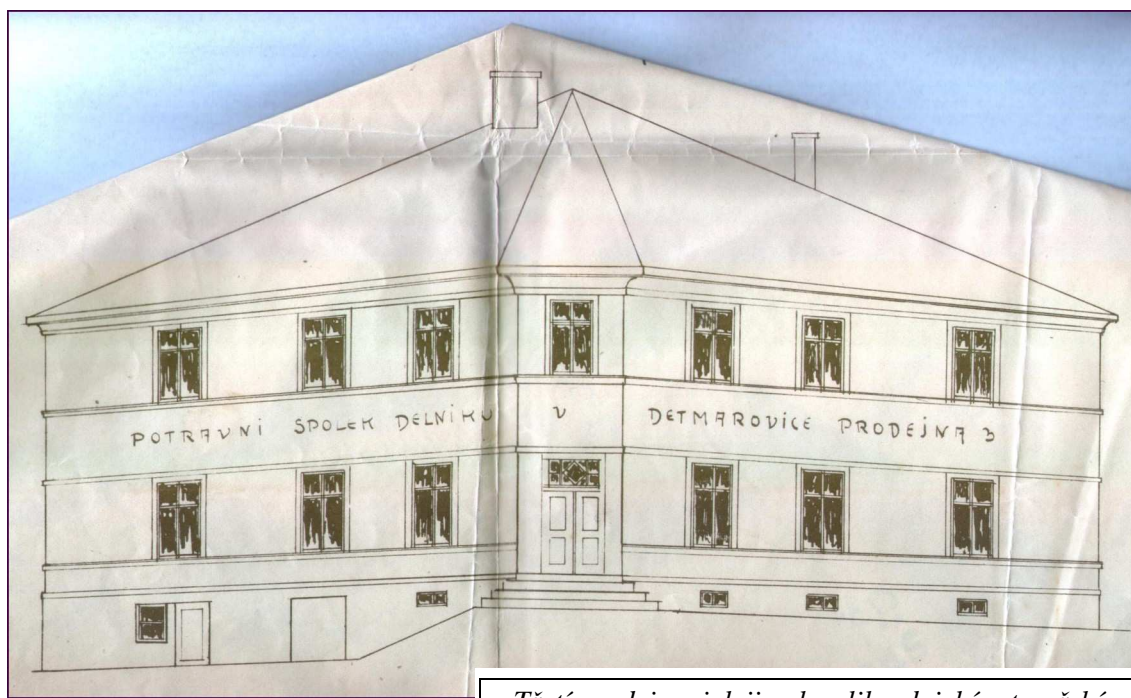
- 13.10. byl slavnostně otevřen nový dům s pečovatelskou službou
- byly vybudovány plynové kotelny ve čtyřech obecních objektech
- byl dokončen úsek plošné plynofikace za novou DPS
- byla provedena rekonstrukce místního rozhlasu
- byly instalovány nové rozvody ústředního topení na základní škole
- byla vybudována nová místní komunikace na Zálesí od Jenčmionky ke Kručkovi
- od spojů byla vykoupena historická budova pošty
- byla postavena trafostanice na Zálesí
- a provedeny mnohé další, byť finančně méně nákladné akce

Toto Obecní zastupitelstvo ale na druhé straně udělalo i krok velmi nepopulární, když zrušilo příspěvkovou organizaci Osvětová beseda, která pracovala mnoho desetiletí a jako jedna z mála v obci zajišťovala kulturní a společenské akce pro naši mládež i celou občanskou veřejnost.

Stejný osud jako Osvětovou besedu postihl také METU, podnik, který zaměstnával invalidní občany nejen z Dětmarovic, ale i z okolních měst. Mnozí invalidní občané tak ztratili možnost uplatnit se, aktivně pracovat a tím se plnohodnotně zapojit do života.

V širším kontextu bych ráda připomenula, že jsme v roce 1995 oslavili historické **50. výročí osvobození naší vlasti od fašismu**. U této příležitosti se v naší obci konaly v Dělnickém domě oslavy, na kterých vystoupil i v cizině známý národopisný soubor Slezan z Českého Těšína.

Z historie obce

Třetí prodejna, jak ji nakreslil zednický a tesařský mistr Mikuláš Bortlík z Vrbice v roce 1931

V kapitole „Obyvatelstvo“ na str. 45 a 46 této kroniky píšou o nově postaveném domě s pečovatelskou službou čp. 670 u Lutyně. Jaká byla historie této budovy? A proč se jí vlastně říkalo „Třetí prodejna“?

Čp. 670 – bývalá „Třetí prodejna“

Původní budova čp. 670 pochází z roku 1931. Název „Třetí prodejna“ je od toho, že byla původně postavena v pořadí skutečně jako třetí prodejna Potravního spolku dělníků v Dětmarovicích.

„*Potravní spolek dělníků*“ v Dětmarovicích byl také původním majitelem tohoto objektu.

Plány na stavbu „obchodního a obytného domu“ zhotovil zednický a tesařský mistr Mikuláš Bortlík z Vrbice v březnu 1931.

Obytná budova s prodejnou v přízemí a byty v 1. patře byla postavena pro nás v nepochopitelně krátké době. Od podání žádosti ke stavbě až po ukončení (včetně „papírování“) uběhlo jen 8 měsíců.

Potravní spolek dělníků požádal o povolení ke stavbě 15. března 1931, 21. března již bylo toto povolení vydáno, 30. září byly práce ukončeny, 6. října téhož roku již „Potravní spolek“ požádal o povolení k obývání, které bylo vydáno 10. října a 15. listopadu bylo vydáno „vysvědčení o dokončení stavby“. Současník si může jen postesknout – z nejedné vlastní zkušenosti vím, že dnes nejsme za tuto dobu schopni vyřídít ani stavební povolení.

Z poválečného období nejsou nikde dochovány dokumenty o vlastnických vztazích. Pravděpodobně budova přešla stejně jako jiné budovy Potravního spolku dělníků do rukou Budoucnosti a Pramene, v polovině šedesátých let převzalo prodejnu družstvo *Jednota-Jednošć*. Stále zde byla prodejna s potravinami a smíšeným zbožím, v prvním poschodí zůstaly byty.

Léta budova chátrala a chátrala. Jednota-Jednošć prováděla za svého působení jen zcela nejnutnější opravy a údržbu.

Po „sametové revoluci“ začátkem devadesátých let byla prodejna pronajata podnikatelce paní *Růženě Kubiňokové*, která zde provozovala obchod a zachovala stávající sortiment doposud nabízeného zboží.

To už byl objekt v majetku obce.

V roce 1990 byl zpracován projektový úkol na modernizaci bytového fondu a přístavbu třetí prodejny s předpokládaným termínem ukončení v prosinci 1992.

Přístavba měla zachovat původní ráz budovy a měla harmonicky doplňovat stávající dům. Řešila nevyhovující situaci v prodejně, nedostatek skladovacích prostorů, vstup do skladů a příjezdovou rampu.

Modernizací bytového fondu mělo dojít ke změně tří stávajících dvoupokojových bytů 4. kategorie do 1. kategorie. Obytná část přitom měla být úplně oddělena od prodejny.

S rekonstrukcí bylo započato, avšak nastaly stavební problémy, došlo ke zřícení stropů. Práce byly proto zastaveny a uvažovalo se o jiném řešení situace.

Nakonec bylo rozhodnuto, že se udělá zásah mnohem radikálnější a postaví se zde *nová DPS* – nový dům s pečovatelskou službou. To se také v letech 1992 – 95 uskutečnilo.

Seznam příloh

Fotodokumentace:

- 8 ks foto ze slavnostního otevření nové DPS (str. 96 – 97 hlavního alba)
- 8 ks foto z vysvěcení nových zvonů (str. 98 – 99 hlavního alba)

Jiné materiály:

- ukázka rukopisu první pamětní knihy obce Dětmarovice (4 str.)
- kupní smlouva na část fotbalového hřiště SK (1 list)
- mapka I. etapy plošné plynofikace obce (1 str.)
- pozvánka na „Koukolňácký ples“ (1 ks)
- letáček na akci „T.G.Masaryk“ (1 ks)
- letáček na akci „Moje maminka“ (1 ks)
- výstřižky z novin - materiály ke zrušení Osvětové besedy (1 list)
- Dětmarovické okénko – materiály ke zrušení Osvětové besedy (1 ks)
- názor promítače kina ke zrušení Osvětové besedy (2 str.)
- letáček na oslavy CASD (1 str.)
- program oslav CASD (1 ks)
- pamětní list k 70. výročí CASD (1 ks)
- katalog ke shromáždění SDH (1 ks)

Mimořádné materiály:

- Fotoalbum: Osvětová beseda v letech 1984 – 1985
- Fotoalbum: Osvětová beseda v letech 1985 – 1988
- Fotoalbum: Osvětová beseda v letech 1989 – 1995
- Pamětní kniha Dělnického domu (2 díly)
- Fotoalbum historických foto z činnosti divadelního souboru
- Kronika divadelního souboru
- Písemné materiály z činnosti Osvětové besedy (1 pořadač)

Poznámky